

Napló-füzetek

2018 129.

Kamocsay Ildikó

Outlook

email-regény

A közölt levelek fiktívek.
Az üzenetekhez csatolt mellékletek a
füzet végén, számozva olvashatók.

Professzor úr zsidó? Jó, tudom, hogy maga kotorászhat az én magánéletemben, de én nem a magáéban, mert maga analizál engem, és nem fordítva, csak azért kérdezem, mert azóta, hogy – tízévesen – Magyarországra kerültem, az életem központi szereplőivé váltak a magyar zsidók, előbb a trockista befogadó szüleim, akik óriási ellenérzést váltottak ki belőlem, hiszen én katolikus szellemben nevelkedtem odahaza, Bolíviában, azután, szinte már kamaszkoromtól, én kerestem a társaságukat (nem a trockistákét!!), nagyon szerettem zsidók közt lenni, imádtam a humorukat, az éles eszüket, de ők nem fogadtak el engem. Eleinte mindig úgy tűnt, hogy igen, azután hirtelen kiderült, hogy nem. Csak jól jöttem mint egzotikus indián csaj, hogy fitogtassák liberális tágkeblőségüket, majd egy idő után elégük lett belőlem, és akkorát rúgtak belém, hogy csak úgy röpültem. Szeretnék még erről beszélni, azért kérdeztem, hogy zsidó-e, mert nem akarom megbántani. Persze annak, hogy maga analizál engem, az az előnye, hogy nekem nem kell törődnöm a maga lelkével. Azzal törődjön a maga pszichiátére! (Ha-ha – ez vicc volt.) Nagyon hálás vagyok, hogy így betegem is elvállalt, és mihamarabbi gyógyulást kívánok! Közös barátnőnk, Zsuzsa szerint – idézem – „csak egy Ormos Gézához hasonló zseni vállalkozhat akkora baromságra, mint az email-analízis. Nagyon veszélyes. Mindazonáltal biztosra veszem, hogy sikeres lesz. Ne kérdezd, miért.”

Legutóbb a foglalkozásom került terítékre, és azt kérdezte, miért épp testőr lettem, vagyis hogy saját megítélésem szerint milyen szellemi-lelki hozadékra van ennek a mesterségnek. Sokat gondolkoztam – előbb nem is a válaszon, hanem a kérdésem, amely elárulja, hogy magának már van válasza, hiszen „hozádeket”, tehát valamiféle pozitívumot említ, talán arra gondol, hogy a potenciális önfeláldozás önmagában is gyönyörforrás, pláne hatalomérzettel társulva. Nos hát ezek a motívumok az én esetemben nem működnek. Én ebben a munkában az álruhát, az inkognitót élvezem. A tudat, hogy még csak nem is sejti senki, ki vagyok, és milyen megbízatással járkálok a vendégek között a *Panni Party Service* (PPS) egyenruhájában, számomra az élvezet kimeríthetetlen forrása. Ami látható: egy sovány, nem is túl magas lány. A karate-bajnok láthatatlan. Eddig csak egyszer fordult elő, hogy le kellett vetnem az inkognitómat, mert a védett személyt valóban megtámadták. Ez a pillanat úgy él az emlékezetemben, mint egy film, amelynek kockái egymásra torlódtak, így egyszerre látható és hallható mindaz, amit rögzítettek: kővé dermedt emberek, az álca lehulló leplének lágy, selymes neszezése, egy iszonytató erejű rúgás s egy kés, amely úgy száll a levegőben, akár egy madár. A kielégülést, melyet a több hónapos készenlét úgy vezetett be, mint valami szexuális előjáték, késleltetett ájulás követte. Nem tudom, hallott-e már ilyenről. Persze az is lehet, hogy közismert jelenség, csak velem nem fordult még elő. Jött a rendőrség, megvártam, amíg minden elrendeződik, azután hazamentem, és elájultam. Ez egy pénteki napon történt, és csak vasárnap éjjel ocsúdtam fel arra, hogy éhes vagyok.

És ami még jó a testőrködésben: a kötetlen munkaidő. Amikor a Fészek Klubban találkoztunk, Spiró Györgyre kellett vigyáznom, mert a rendezők tartottak tőle, hogy az irodalmi estjén támadás éri a *Jönnék* című verse miatt, amit ugyan jó régen írt, de Rózsa Floresék most haragudtak meg érte.

Karumanta

Szia, Karu, Spiró bejött a szolgálathoz, és óriási hisztit vágott le, hogy egy bolíviaival őriztettük egy bolíviai ellen! Tajtékozott, mindenkit lefasisztázott, és azt mondta, hogy örültünk volna, ha megölik.

Móni

Kedves Spiró úr, hallom, rossznéven vette, hogy engem (egy bolíviait) bíztak meg a védelmével, de higgye el, hogy az egybeesés merő véletlen, és az esetleges támadójának akkor is szétrúgtam volna a pofáját, ha honfitársam az illető. Ismerem Rózsa Florest, néhány hónapja megkeresett egy kamu szöveggel – mintha azt akarta volna megtudni, hogy adott esetben vállalnám-e a védelmét, ami röhejes, hiszen ha valakinek, neki aztán nincs szüksége védelemre. Szerintem még aludni is két revolverrel megy. Azt hiszem, arra volt kíváncsi, van-e kapcsolat az otthoniakkal, és ha igen, mint indián kinek az oldalán állok. De nyilván rájött, hogy rossz helyen kopogtat, mert többé nem jelentkezett.

Hadd mondjam meg, hogy nekem tetszik a verse, nem értem, miért kapták fel egyesek a vizet miatta, egyáltalán nem érzem sértőnek, és ráadásul nagyon érdekes a rímképlete.

Üdvözlöm, higgye el, őszinte nagyrabecsüléssel!

Karumanta Kolque Incata

OK, kedves Karumanta! (A neve többi részét elhagynám, ha nem bánja.)

Spiró

Gondolkodott már azon, mi lesz, ha nagy lesz? Mert ez az inkognitós játék, melynek során időnként előugrik, mint krampusz a dobozból, csak ideig-óráig megy, amint a testőrködés is csak egy bizonyos korig úzhető. A rejtőzködés nyilván abból fakad, hogy még mindig fél megmutatni igaz valóját ezeknek a csúnya, gonosz európaiaknak, aminthogy párra is valószínűleg ezért nem talál. Érdekes viszont, hogy barátnői vannak, csak férfi partnerei nem, holott nem homoszexuális. Mintha a női nem képviselőit nemzetközibbnek éreznék, és az igazi veszélyt a férfi európaiban látnák. Amikor megkérdeztem, hogy énbennem miért bízik, azt mondta – nyilván bóknak szánta –, hogy engem tiszteletbeli nőnek tekint. Hát... köszönöm... Az attitűdje, a világban elfoglalt pozíciója ideiglenességről árulkodik: mintha kívárna, és az átmeneti időt töltené ki a jelenlegi foglalkozásával és emberi kapcsolataival. **De tudja, hogy mire vár?** Ez nem költői kérdés! Választ kérek! Az alapállása erősen emlékeztet szudáni munkatársaméra, Onikáéra. (A neve: Onika harcost jelent...) Biztosan emlékszik rá, a néger fiú, aki ott volt velem a Fészekben. Akár csak maga, több mint tizenöt

éve él Magyarországon, nálunk tanult, doktorált, nem volt még nála tehetségesebb tanítványom, de ezernyi apró jel elárulja, hogy vendégszereplésnek tekinti a jelenlegi életét. Nem lepődnék meg, ha egy szép napon bejelentené, hogy mégsem pszichiáter akar lenni, hanem asztalos – vagy úrhajós.

Ormos

p.s. Félzsídó vagyok.

Karu, a válasom, költözésem és a mögöttem álló egész borzalmas négy év kutyafasza volt ahhoz a három naphoz képest, amit most átéltem. Tudod, milyen borzalmas problémát jelentett, hiszen hónapok óta szinte másról sem hallhatsz tőlem, hogy hiába rendeződtek végre a dolgom: egyedül vagyok, nyugiban, a lakás is kész – leülök a géphez, és nem tudok írni. Pedig van egy isteni regénytémám, már kész is van a fejemben (racine-i értelemben: „A mű kész van, már csak a verseket kell megírni hozzá”), el is kezdtem, de kínkeservvel, recseggett-ropogott az agyam, az írás nem okozott örömet. Holott régen – nagyon régen, a házasságom előtt! – ez volt a legnagyobb boldogságom: írni! Sehogyszem tudtam eljutni abba a szférába, az ideavilágba, ahol már csak jól ki kell nyitnom a szememet, hogy világosan lássam a szereplőimet, akció közben. Azután néhány napja eszembe jutott, hogy talán a cigi hiányzik. Néhány éve abbahagytam a dohányzást. Amikor a férjemről kiderült, hogy cukorbeteg, le kellett tennie a cigarettát, és annyira idegesítette, ha én rágyújtottam, hogy én is leszoktam. Akkor nem tűnt fel, hogy ettől valami átrendeződött az agyamban, mert amúgy sem voltak alkalmasak a körülmények az írásra. Elhatároztam hát, hogy rágyújtok, ez azonban nem volt egyszerű. Egyrészt ító kevés pénzből kell megélnem, mert a férjem lenullázott, a cigaretta ára meg az égig szökött. Másrészt pedig – és ettől volt az elmúlt három nap életem talán legszörnyűbb időszaka! – tudtam, ha rágyújtok, és továbbra sem megy az írás, akkor valami szörnyű, orvosolhatatlan baj történt időközben a fejemmel. Elviselhetetlen volt a gondolat, hogy ez a kapu talán örökre bezárult, és én nem tudok többé mit kezdeni magammal, nincs miért felkelni reggel, nincs miért élni. Vettem cigarettadohányt és töltőt (így harmad árba kerül egy doboznyi cigi), napokig kínlódtam a töltéssel, mert nem egyszerű, meg nyilván húztam is az időt, hogy minél később derüljön ki, ha vége a világnak. Ma reggel végre rágyújtottam – és lassan, szépen beindult az agyam! Imádkoztál értem?

Amúgy nagy marhaság volt elárulnod Spirónak, hogy ismered Rózsa F.-t. Lesz még ebből a kis hógolyóból lavina! Te mindig vagy kevesebbet, vagy többet mondasz, mint kéne.

Ildi

Szia, Zsuzsa,

Ildiről szeretnék kérdezni, pontosabban a cigány férjéről, úgy tudom, te személyesen is ismerted, sok cigány szervezet vezetőjével együtt. Ildit nem akarom faggatni, mert láthatólag kerüli a témát, végleg maga mögött akarja tudni a házasságát. Régebben mesélt nekem bizonyos cigány szokásokról – például a cigányasszonyok mű-veszekedéséről, amikor is üvöltözve, a kívül-

állók számára iszonyatosnak tűnő átkokat zúdítanak egymásra, majd a veszekedés hirtelen abbamarad, és folytatják a munkájukat, mintha mi sem történt volna. Ilyen agresszió-levezető mű-balhéra én is emlékszem otthonról, csak annyi a különbség, hogy nálunk a parasztasszonyok nem veszekednek, hanem verekednek. Ildi azt is említette, hogy a férje szerint a Bibliában szereplő egyiptomi rabságban nem a zsidók, hanem a cigányok éltek, Mózes feleségeinek a neve is mind cigány női név. Ezt állítólag meg is írta egy tanulmányban, és a magyar főrabbi rettentően megharagudott miatta.

A minap bementem nézelődni a Kossuth Lajos utcában a Polgár-féle régiségboltba, ahol is beleütköztem Markó Ivánba. A tekintetünk találkozott, és alig öt másodperc alatt átéltünk egy gyönyörű szerelmet.

Karu

Kedvesem, ha nem válaszol, nem sok értelmét látom a további közös munkának. Hagyjuk abba?

Ormos

Kedves Karumanta Kolque Incata!

A Regina Pacis világi közösségének vagyok a tagja. Az R. P. krisztushívők hivatalos társulása, amely missziós küldetését jelenleg Brazíliában és Magyarországon teljesíti, tagjai Mária anyai oltalmában élnek. A közösséghez tartozó baráti kör egyik tagján, Elekes Pálnén keresztül értesültünk a Mária-jelenésről, amelynek ön a tanúságtevője. Szívesen látnánk körünkben, hogy többet megtudjunk az eseményről, s ha jóslatot tartalmazott, amint a Mária-jelenések oly gyakran, ennek mibenlétéről, hacsak a Szűzanya nem kérte titoktartásra.

Nővéri szeretettel, életére áldást kérve

Luisa Fontana-Balogh

Nem, ne hagyjuk abba, csak azért hallgattam ilyen sokáig, mert nem tudok válaszolni a kérdéseire. Hogy mi leszek, ha nagy leszek? Ha gyerekkoromban teszi fel ezt a kérdést, azt válaszoltam volna: zongoraművész. Volt egy vénségesen vén pianínók, szörnyen szólt, de én önfeledten játszottam rajta. A XIX. század végén sok száz kilométeres ösvényeken szállították a zongorákat a kikötőből a kontinens belsejébe, öszvérháton, vagy emberi vállakon. Két-három hónapba is beletelt, amíg egy zongora célba ért. Azt hiszem, a zongora vagy a pianínó a jómód jele volt, vagyis tanító szüleim felmenői valami okból a jobb módúak közé tartozhattak. És hogy mire várok? Fogalmam sincs. Arról sincs tudomásom, hogy várnék valamire. De ha mégis... akkor talán arra, hogy valaki megszeressen. Amúgy csak két barátnóm van, Zsuzsa és Ildi, közülük Ildi az igazi, Zsuzsa inkább csak arra jó, hogy Ildit egy más szemszögből is láthassam, meg hogy a pszichiáteremen kívül legyen egy pszichológus is, aki állandóan izélget. Ildivel nagyon furcsa viszonyban vagyok, nem is biztos, hogy a közöttünk lévő kapcsolat a szó klasszikus értelmében barátságnak nevezhető. Az alteregójának tekint, több regényében is szerepel egy hozzám nagyon hasonló, fekete hajú, fekete szemű, nem európai típusú lány, aki minden értelemben az ő szócsöve. Vagyis tulajdonképpen ő is rejtőzködik, mögém bújjik, de egyszerűen be is kebelez. Én meg jól érzem magam benne, mint egy szellemi

anyaméhben, amely óv és táplál, de közben persze el is szigetel. Azt az érzést kelti bennem, mintha nem élő ember, hanem egy regényfigura volnék. Nem egészségtelen ez? Ez sem költői kérdés! Választ várok!

Karumanta

Nem tudnád ezt a Markó Ivánnal való zanzásított szerelmet kifejezni? Úgy értem: széthúzni a pillanatot, és leírni, mi mindent rejtett? Talán kiderülne, milyen férfira vágysz, milyen az a szerelem, amit gyönyörűnek nevezel.

Zsuzsa

Tisztelt Asszonyom,

nem ismerem Elekes Pálnét, el sem tudom képzelni, miként jutott el önökhöz a jelenés híre. De végül is nem titok: amikor a szüleimet meggyilkolták, hívó katolikus (és naiv) kislányként a Szentatyához akartam fordulni segítségért. Gyermeki ravaszkodással próbáltam megtudni a címét a plébánosunktól, mígnem beszélgetés közben a tudomásomra jutott, hogy a pápa lengyel. Kétségbe estem, mivel akkoriban azt hittem, hogy a különböző nyelvet beszélő emberek nem kommunikálhatnak egymással. A plébánosunkkal folytatott beszélgetést követő éjszakán arra ébredtem, hogy vakító fény tölti be a szobámat. A szemkápráztató ragyogásban megjelent a Szűzanya, és azt mondta, mire a harmincadik életévemet betöltöm, beszélhetek a pápával. Nem tudom, hogy ez a kijelentés jóslatnak tekinthető-e, és ha igen, pontosan miként kell értelmeznünk: hogy életem során találkozni fogok a Szentatyával, vagy hogy hamarosan spanyol anyanyelvű pápa ül a trónuson... Az idő dönti el, hogy valódi csodával állunk-e szemben... Bántana, ha kajánnak vagy profánnak ítélné, kedves Luisa! Üdvözlöm,

Karumanta K. I.

Karu, úgy számíts, hogy munka lesz szombaton, majd a rákövetkező csütörtökön és pénteken is. Szombaton az Írószövetségben lesz valami 6-kor. Nem egy konkrét személyt kell védeni, csak „váratlan rendbontás esetén” kérnek közbelépést. Közöltem, hogy az erre kiképzett munkatársunk bolíviai származású, nehogy megint szó érje a ház elejét, amire a szervező hölgy kijelentette, hogy épp azért esett a választásuk a mi Party Servicünkre, mert tudomásuk szerint a szóban forgó személy kapcsolatban áll Rózsa Flores Eduardóval... Tényleg kapcsolatban állsz vele? Az nem derült ki, hogy az ellenlbasaitól tartanak-e vagy a szimpatizánsaitól. A pasi körül kialakult hisztéria mindenesetre nekünk szépen hoz a konyhára. Csütörtökön és pénteken egyházi buli lesz, a részletek bizalmasak, a főnöknő személyesen fog beavatni, holnap kettőre vár.

Móni

Széthúzni a pillanatot? Ilyet utoljára egy buddhista tanmesében olvastam. (Egy ifjú és a tanítója bejárja a világot. Egy falu határában megpihennek, és az öreg beküldi a fiút a faluba vízért. A fiú megismerkedik a falusiakkal, beleszeret egy lányba, feleségül veszi, gyerekeik születnek, felnőnek – lassan eltelik az élet, amikor is az egykori ifjúnak eszébe jut, hogy az öreg várja a vízzel... Visszasiet

tanítójához, aki így korholja: – Ejnye, fiam, már egy órája várok rád!) Én nem hiszem, Zsuzsa, hogy az idő olyan, mint egy fordított Matrjoska baba, vagyis hogy kis buborékai nagyokat rejtenek, amit ez a buddhista mese akar érzékeltetni, mellesleg elég sután és statikusan. Sejtésem szerint ezek a villanásnyi ideig tartó események, amelyek sziporkázó meteorfelhőként kísérik az életünket, inkább olyanok, mint az antianyag, amely csak rövid időre tud létrejönni a Földön, mert mindenütt a normál anyag veszi körül, és ha ilyennel találkozik, nyomban megsemmisül. Ilyenkor energia szabadul fel, elektromágneses sugárzás formájában. A villanás lángoló bíbor vörösét ezúttal a szokásosnál sötétebbre festette Markó Iván és az én szememnek színe.

Karu

Kedves Páciensem! Igen, a leghatározottabban egészségtelen, ha valaki regényfigurának képzelet magát! De ez nem Ildi műve, hanem a magáé! Újabb remek lehetőség a rejtőzködésre. Ildi „fekete heroinái” nem indiánok, csak fekete a hajuk meg a szemük – inkább cigányos a külsejük.

Először fordult elő, hogy feleleveníti gyermekkorának egy motívumát (pi-anínó), ami arra utal, hogy talán lassan feloszlik a köd, bár most is csak egy tárgyról ír, emberekről továbbra sem.

Mennyire tud zongorázni?

Ormos

Karu, a csütörtök-pénteki egyházi rendezvény elmarad, nem kell bejőnnöd a főnöknőhöz.

Móni

Tisztelt Karumanta Kolque Incata!

Testvér rendházunktól nyert értesüléstől indítva bátorkodom ismertetni Önnel egy csoda hitelesítésének hivatalos menetét.

A római posztulátor viceposztulátort jelöl ki, aki a feltételezett csodáról minden információt begyűjt, majd kéri a kivizsgálását annál a püspöknél, akinek az egyházmegyéjében az esemény történt. A püspök bíróságot nevez ki, amely begyűjt minden dokumentumot, és kihallgatja a tanúkat, majd a percsomagot lezárva Rómába küldik. A római posztulátor a peranyagból összefoglalót készít, melyet egy héttagú teológusbizottság megvizsgál, s ha úgy dönt, hogy az eset valóban csodának minősül, további döntésre elküldi az anyagot a havonta két alkalommal rendes szesszióban üléselő, hét bíborosból álló bizottságnak. Ha a megítélés itt is pozitív, a Kongregáció prefektusa a pápa elé tárja az ügyet.

Nagyrabecsüléssel

Gábiel testvér

Ildi, az istenért, kinek beszéltél te az én Mária-jelenésemről?? Őrült szerzetesek bombáznak levelekkel, azt akarják, áruljam el nekik a Szűzanya jóslatát, és útba igazítanak, miként hitelesíthetem a csodát...

Karu

„Honfitárs”!

A bolíviai tanítólázadás után önt nagylelkűen örökbe fogadó Stein házaspár most minden bizonnal forog a sírjában, látva, mily messze esett az alma a fájától! Ha jó barát közelít, s kezét nyújtja, ön gyűlölködve-gúnyolódva elhárítja a kézfogást, s nagyhangon közhírré teszi, hogy a baráthoz nincs köze, hogy nincs köze azokhoz, akiknek fáj a világ sok millió nyomorgójának sorsa, s ehhez a kis magyar hazához sincs köze, melynek hegyeit, völgyeit s gyönyörű szavait naponta áldanunk kellene! Önnek azokhoz van köze, akik lenézik és gúnyolják ezt a népet! És a saját zsírjában sülő világelyomó klérushoz van köze! Eklektikus válogatás: mindenből a legrosszabbat választja, s tudom, miről beszélék.

Sajnálom és megvetem önt! Sajnálom, hogy nem talált nemesebb ambíció, mint befolyásolni a következő pápaválasztás kimenetelét. De amit a leginkább sajnálok: hogy annak idején nem vizsgálták ki kellő körültekintéssel annak a balesetnek szerfelett gyanús körülményeit, amelyben az ön nevelőszülei életüket veszítették. Örökségéből ön nemcsak gondtalanul élhet, de kedvére támogathat olyan köröket is, amelyek sötét hatalmak szolgálatában állnak.

Rózsa Flores Eduardo

Karu, gondolkodtam, kinek meséltem a jelenésedről, de csak egy valaki jut eszembe: Réz Pál. Arról beszélgettünk, hogy egy szerelem egy szempillantás alatt képes átformálni valakinek a tudatát, s olyan személyiséggé alakítani, amiről korábban nem is álmodott, s amelynek addigi életében nem volt előzménye. Ezzel kapcsolatban elmesélte, hogy egészen fiatal korában beleszeretett egy lányba, aki a Mária-lány társulatnak volt a tagja, s ő egyszeriben hívő katolikus lett...

Sajnálom, ha a fecsegésemmel esetleg bajt okoztam.

Ildi

Kedves Professzor úr,

amikor elkezdtek ezt az „analízist”, egy kis identitás-zavaron kívül tulajdonképpen nem volt semmi bajom, most viszont úgy érzem, hogy kezdek becsavarodni. Átküldök néhány levelet, amit az utóbbi két hétben kaptam, hogy lássa, miféle tébolydába csöppentem hirtelen. Úgy érzem magam, mintha egy hatalmas pók hálójába keveredtem volna: minden moccanásomra újabb és újabb nyálfonatok tekerednek rám.

Karumanta

Tisztelt Gábrriel testvér,

köszönöm részletes útbaigazítását, de szeretném nyomatékosan leszögezni, hogy eszem ágában sincs a „csodát” hitelesíteni! Az esemény mindössze egy gyermeki látomás volt, amely szigorúan az én magánügyem. Hálás volnék, ha ezt mindazok tudomására hozná, akiket az eset a megérdemelnél jobban foglalkoztat!

Karumanta Kolque Incata

Karu, holnap négyre gyere be a főnöknőhöz. Beidézték a rendőrségre, de ne áruld el, hogy megmondtam! Vállaltál munkát a PPS-en kívül is?

Móni

Ott leszek, de mi ez az egész? Nem vállaltam másutt munkát.

Karu

Kedvesem, ezek a levelek tényleg eszelősek, de ahhoz, hogy értékelni tudjam őket, szükségem volna néhány háttér-információra. Az egyházi emberek felbuzdulása inkább mulatságos – valami úton tudomást szereztek a maga látomásáról, és rávetették magukat, mint a kiéhezett vadak. Igazán aggasztónak Rózsa Fl. levelét tartom. Befolyásolni a pápaválasztást? És mennyiben voltak gyanúsak a nevelőszülei halálának körülményei? Egyébként annak, hogy a pletykák futótűzként terjednek, s a szálak túl gyorsan összeérnek, mindössze az az oka, hogy Magyarországon kicsi.

Ormos

Kedves Karumanta!

Az Írószövetségben, a fiatal költők estjén láttalak a büfé-személyzet egyenruhájában. (Az egyik ifjú költő a keresztfiam.) Nem voltam egészen biztos benne, hogy te vagy, hiszen nagyon rég találkoztunk utoljára, de utóbb érdeklődtem a szervezőknél, s kiderült, hogy nem tévedtem. Remélem, nem veszed zokon, hogy megkereslek, de úgy megrohantak az emlékek, amelyeknek ma már te vagy az egyetlen tanúja, hogy úgy éreztem, muszáj írnom. Persze nem vagy a legjobb tanú, hiszen akkoriban még csak nyolc-tíz éves lehettél, egy kis varjú, amikor a nevelőszüleid tönkretették a családomat, de ha csak néhány emlékfoszlányt őrzöl, amin elindulhatnak, és felidézhetnek a történeteket, talán csillapulna a gyűlölet, amit azóta is táplálok irántuk. (Nem vagyok egy nagy pszichológus, de úgy tudom, a felidézés segíthet a feldolgozásban.) Az a villa, amelynek első emeleti, hatalmas lakásába beköltöztetek, miután hazatértetek Dél-Amerikából, a háború előtt és kicsivel még utána is, a nagyszüleimé volt, akik a szüeim halála után neveltek bennünket, és ők éltek abban a lakásban, amely a tiétek lett. Az államosítások idején a nagyszüleim, hogy elkerüljék a kitelepítést, leköltöztek a lakássá átalakított garázsba, a felső szintet pedig többszörös társbérlettel szabdalták fel. A sok társbérelő váratlanul mind saját lakást kapott, mint utóbb kiderült, azért, hogy nektek kiutalhassák a teljes lakást. S mivel Steinéknak szükségük volt garázsra, minket még abból a lukból is kipenderítettek: kaptunk helyette egy egyszobás pincelakást. Tébécés nagyanyám néhány hónap múlva meghalt, nagyapám öngyilkos lett.

Égi igazságszolgáltatásnak éreztem, amikor hírért vettem, hogy nevelőszüleid bent égték egy szállodatúzbén. Hogyhogy a mesés hinterland ellenére csak büféslány lettél? Nem tudtál beilleszkedni?

Kérlek, ha nem tartod bizarrnak a kapcsolatfelvételt, válaszolj!

Kolozsi Csaba

Professzor úr, annak a hülye Luisa Baloghnak írtam meg, hogy látomásomban a Szűzanya azt mondta, még harmincéves korom előtt beszélhetek a pápával, s hogy nem tudom, ez azt jelenti-e, hogy egyáltalán beszélhetek vele, vagy hogy az anyanyelvemen beszélhetek vele, vagyis hogy valamelyik soron következő pápa spanyol anyanyelvű lesz... Ezt iróniának szántam, amit persze az a szent fazék nem érzékelt. De hogy lehet ebből arra következtetni, hogy bármi módon befolyásolni akarnám (vagy tudnám) a pápaválasztást? És honnan tudhatja Rózsa Fl. hogy én mit írtam Luisa Baloghnak? A nevelőszüeim pedig autóbalesetben haltak meg, cseppet sem gyanús körülmények között.

Sejtelmem sincs, tudok-e még zongorázni, mert amióta Magyarországon vagyok, nem próbáltam.

Ha csak azért érzem magam pókhálóba esettnek, mert Magyarország kicsi, eddig miért nem éreztem? És más miért nem érzi? Például maga érzett már ilyesmit?

Karumanta

Kedves Csaba,

nagyon sajnálom, hogy a családdal ilyen csúnyán elbántak a nevelőszüeim. (Egyébként nem szállodatűzben haltak meg, hanem autóbalesetben.) Rád és a nagyszüleidre csak halványan emlékszem, a húgodra és a kutyátokra, Macira viszont élesen. (Akkoriban azt hittem, hogy a „maci” magyarul kutyát jelent.) A húgod megsemmisítőleg hatott rám a szőke hajával, kék szemével, a közelében még csúnyábbnak éreztem magam, mint amilyen valójában lehettem. Még arra emlékszem, hogy Maci kölykeit a házmesterné elevenen elásta, és amikor az egyik kifúrta magát a föld alól, az ásóval levágta a fejét. Hát... nem tudom, mennyiben segítenek neked ezek az emlékfoszlányok traumád feldolgozásában... Nekem sejtelmem sem volt, miért tűntetek el hirtelen, amint nyilván te és a húgod sem tudtátok, hová tűntek Maci kölykei.

Karumanta

Szia, Ildi, képzeld, jelentkezett az a fiú, illetve most már férfi, akivel egy darabig egy házban laktunk, amikor Magyarországra költöztünk. Ő az egyetlen eddig, aki fölmerült a távoli múltból, amiről így most sajnos bebizonyosodott, hogy nem álom volt. Állítólag a nevelőszüeim tönkretették a családját (kilakoltatták őket, hogy legyen hely garáznak, amit minden további nélkül elhiszek), és közös emlékeink felelevenítésétől azt várja, hogy begyógyul sajnó sebe... Hogy az ő sebe begyógyul-e, nem tudom, az enyém viszont felszakadt, bár nem mondhatnám, hogy valaha is begyógyult volna. Az történt, hogy a kutyájuk megkölkedett, és a házmesterné elevenen elásta a kiskutyákat. Csak arra vigyázott, hogy a hajdani háziúr unokái ne lássák, mit művel, az viszont nem zavarta, hogy én ott állok, és sóbálvánnyá dermedve nézem, lassú mozdulatokkal dolgozott, s végül, amikor az egyik kiskutya kiverekedte magát a föld alól, az ásó élével levágta a fejét. Mindenki azt mondaná, hogy a büntudat, amely azóta is gyötör, alaptalan, hiszen mit tehet ilyen helyzetben egy gyerek? Felkaphattam volna a kiskutyákat, és elrohanhattam volna velük, félrelökhettem volna azt az asszonyt, nem mert volna megütni. Hogy nem tettem, életem

legnagyobb bűne, amit százszor meggyóntam már, de a feloldozás nem segít. Mit kezdhetünk az olyan bűnnel, amit ha Isten meg is bocsájt (ha ugyan...), mi nem tudunk magunknak megbocsájtani? Lehet-e ilyenkor azért imádkoznunk, hogy Isten **tegye meg nem történtté** az eseményt? Talán az „Oh, töröld el én vétkem!”-nek ez a helyes értelmezése. De itt a nagy (teológiai) kérdés: halmában áll-e Istennek megváltoztatni a múltat? Aquinói Szent Tamás szerint nem, Pilinszky János szerint igen. Szerinted?

Karu

Karu, tényleg a te védelmedre volt bízva az a mexikói főpap, akit a múlt hétvégén meggyilkoltak Budapesten? Ha igen, most szörnyű lelkiállapotban lehetsz, de remélem, hogy csak pletyka.

Zsuzsa

Kedvesem, talán azért nem érezte eddig, hogy egy pókhálóban él, mert a pók csak most vette észre... vagyis valamiért most került a figyelem középpontjába. Ezzel előbb-utóbb számolni kellett, inkább az a különös, hogy eddig nem fedezték föl, és nem csaptak le magára szellemi életünk kiválóságai, akik már nemcsak önmagukat, de az ellenségeiket is halálosan unják, s friss húrra vágynak. Azt javaslom, fogja föl humorosan a támadást, mert megállítani nem hiszem, hogy lehet. S egy gyakorlati tanács: nem kell minden levélre válaszolni!

Ormos

Szia, Zsuzsa, nem, hál'Istennek nem én védtem a meggyilkolt papot. A meggyilkolását követő héten lett volna egy nem-hivatalos egyházi gyűlés (ott testőrködtem volna), abból az apropóból, hogy Benedek pápa feloldotta a kiközösítés alól a holocausttagadó Richard Williamson püspököt. Erre a megbeszélésre érkezett az a főpap is, akit szombat éjjel a szállodai szobájában megöltek, de hogy miért, azt nem tudom.

Karu

Professzor úr, nem válaszolt a kérdésemre: maga sosem érezte pókhálóban magát? Ha válaszol, cserébe megígérem, hogy tovább bányászom bolíviai emlékeim után.

Karumanta

Nem bánom, legyen ez egy kölcsönös analízis, illet még úgysem látott a világ.

Felnőtt fejjel pókhálóba nem keveredtem, hála hitvesemnek, s kicsit talán a foglalkozásomnak is, gyermekkoromban pedig nem pókháló, hanem egy sebes vízű folyó örvényei fenyegettek: a lelkemet egyaránt magának követelte anyám értelmiségi zsidó családja és sváb parasztgazda apai nagyapám. Évtizedeken át tapostam a vizet halálos rémületben, mígnem feleségül vettem egy kínai kereskedő lányát, s a víztükör egyszerre kisimult, az örvények eltűntek, családom egyik ága sem állt többé szóba velem.

Még az is lehet, hogy amit most vergődésnek érez, vajúdás, s valami nagyserű van születőben. Annyi bizonyos, hogy magát nem fogja megölni a pók.

Megszerettem, kislány, fel a fejjel, élvezze a balhét, magának jó a humora, használja!

Ormos

Karu, úgy hallom, te is megsérültél a dél-amerikai bíboros elleni támadásban. Ha nem beszélhetsz róla, megértem, csak jelezd, hogy jól vagy, mert aggódom miattad.

A teológiai vitában Pilinszkynek drukkolok. Amúgy blaszfémianak érzem azt feltételezni, hogy Istennek valami nem áll hatalmában. Köszönöm, hogy olyan részletesen és plasztikusan beszámoltál a kiskutyák megöléséről, most legalább engem is kísérteni fognak életem végéig... Mindinkább úgy érzem, hogy az állatok iránti különös vonzalmunk valamiféle atavizmus, mintha mutáció révén működésbe léptek volna bennünk az idők során már kikapcsolódott gének, s életünk minden döntését befolyásolják. Én például Litván György macskás tanmeséjének köszönhetem, hogy annakidején sikerült ellenállnom a liberalizmus kísértésének.

Ildi

Professzor úr mitől olyan biztos benne, hogy engem nem fog megölni a pók? Ígérem, igyekszem humorosan felfogni mindazt, ami körülöttem zajlik, megpróbálom halálra röhögni magam rajta, hogy a legújabb, futótűzként terjedő hír szerint én védtem azt a mexikói főpapot, akit a múlt szombaton meggyilkoltak egy budapesti szállodában... Innen már csak egy ugrás, hogy én öltem meg, vagy legalábbis összejátszottam a gyilkossal...

Írjon bővebben a feleségéről!

Karumanta

Szia, Karu, itt volt egy nő a Magyar Party Service Társulástól, előbb azt hittük, ellenőrzés, de utóbb kiderült, hogy téged jött mószerolni. Rá akarta venni a főnöknőt, hogy szabaduljon meg tőled, de Panni nagyon rendes volt, még sose láttam ilyen harciasnak, gyakorlatilag elküldte a csajt a francba. Ne tudj róla!

Móni

Ildi, te vagy a már nem tudom hanyadik, aki úgy tudja, hogy ott voltam, amikor a főpapot meggyilkolták. Nem voltam ott! Semmi közöm hozzá!

Hogy szól a Litván-féle tanmese?

Amúgy meg nem igaz, hogy mindig én mondok többet, mint kellene, mert te mondasz mindig többet. Talán Spirónak tényleg fölösleges volt elárulnom, hogy ismerem Rózsa Fl.-t, viszont általában te vagy az, aki jártodban-keltesben mesélgetsz rólam, elhintesz ezt-azt. Ha egy-egy pletyka eredetét kutatom, valahogy mindig nálad lyukadok ki. Tudom, hogy nem rosszindulatból csinálod, de leállhatnál.

Dél-Amerikában bevett sámáni gyakorlat az állatok szemével való látás (adalék az atavizmushoz).

Karu

Kedves hölgyem,

Ormos professzor urat kórházba szállították, remélhetőleg csak néhány napos gyógykezelésre, addig is jókívánásait küldi.

Onika

Bombasztikusan érdekes vagy, drágám, azért igyekszem érdektelen személyemet veled felékesíteni...! Menj a fenébe, Karu, sose pletykálok rólad, ez a főpap-meggyilkolós sztori sem tőlem ered, Pomogátsnétól hallottam, ő meg Pókéktól. Mindenesetre örülök, hogy nem igaz. Amúgy fura, hogy olyan emberek foglalkoznak veled, akikhez a világon semmi közöd. A tudodon kívül darázsfészekbe nyúlhattál.

Litván próbált megnyerni engem a liberalizmus ügyének, s tanmeséjével azt kívánta illusztrálni, hogy egy liberális ember elvei fölött sose győzedelmeskedhetnek az érzelmei. A mese így szólt: ő elvből utálja a macskákat, mert alattomosak és számítók. Ha a kivégzését megelőző éjszakán kikötőznék egy oszlophoz, s egy macska lerágná róla a köteleket, kiszabadulván, fittyet hányva a hálakötelezettségre, belerúgna a macskába.

Ildi

Zsuzsa, tudsz valamit Ormosról? Úgy hallom, kórházba került. Eldobod magad, ha megtudod, mibe fogtunk: kölcsönös analízisbe! Ő is beszél magáról, s én éppúgy analizálhatom őt, mint ő engem! Nagyon érdekes. De el ne mondd valakinek, még felfalnák a vaskalaposok!

Karu

E-mail-analízis! Kölcsönös analízis! Vagy a betegsége, vagy te ihleted Ormost újabb és újabb eszement ötletre. Nem vonnátok be engem is, hogy én meg a kettőtök egymásra gyakorolt hatását analizáljam?

Beszéltem Onikával, a komor bikával. Bármit kérdezek, azt mondja, nem publikus. Mégis mi vagyok én? Újságíró?

Ami a cigányokat illeti: sokat forgolódtam a köreikben, próbáltam és ma is próbálok a magam módján segíteni, mert felháborít a nyomor, amelyben a többségük él, és a diszkrimináció, amely sújtja őket, de sok pofon után tudomásul kellett vennem, hogy bensőséges személyes kapcsolat nem jöhet létre egy magyar és egy cigány között. És meggyőződésemmel, hogy totális különállásukat nem magyarázzák a történelmi előzmények. Nemcsak az éppen aktuális többséghez nincs soha közük, hanem úgy általában az emberiséghez. Ők nem egy nép, egy faj vagy egy rend, hanem önálló nem, melynek létrejöttére csak sci-fis magyarázatokat találok. A lényegi (beprogramozott) kudarc ellenére is „segítenünk” kell persze őket, ami valójában nem jelent többet fájdalomuk csillapításánál, ez egy közénk pottyant ET-nek is kijár, csak nem szabad a segítségért cserébe pozitív érzelmeket elvárni, mert abból mindig óriási pofára esés lesz.

Zsuzsa

Karukám, az unokaöcsém, aki építész-hallgató, szeretne a dél-amerikai építésszettel foglalkozni. Megkereshet? Csókollak!

Panni

Kedves Karumanta,

igazából engem nem a dél-amerikai építészet érdekel, hanem a magyar, pontosabban az, hogy te mint bizonyos fokig kívülálló, milyennek ítéled, illetve hogy mivel magyarázod, hogy olyan, amilyen. Azért láttam jónak ezt már a személyes találkozásunk előtt tisztázni, mert nem akarok hazugsággal indítani, meg kínos is lett volna, ha felkészülsz, hozol mindenféle albumot, és csak akkor rukkolok ki vele, hogy igazából mire vagyok kíváncsi. A szüleim engem hazafinak neveltek, s azt várják tőlem, hogy ha elvégeztem az egyetemem, épületeim a magyar néplélek kifejeződései lesznek. Egy ország építésze szerintem is az illető nép lelkének (és intelligenciájának) a tükré, amelynek fokáról és minőségéről azonban nem a reprezentatív építmények, kastélyok, hidak, stb. vallanak, mert ezek mindig nemzetközi, hanem a lakóházak és (vidéken) a melléképületek. Sokáig próbáltam homokba dugni a fejem, s kizárólag a skanzen-jellegű épületekre koncentrálni, meg azokra, amelyekre a szép földrajzi környezet, például a Balaton-felvidék, átsugározza a báját, de az öncsalásom jó fél éve kifűjt, hajnalonként, úgy két óra tájt, felriadok, a szívem mintha megállna, ezt hívják nálunk a farkasok órájának, van a ti nyelveteken erre kifejezés? Mondhatjuk persze, hogy kezdjünk új lapot. De ha az építészet valóban egy nép lelkének kivetülése, és én ennek a népnek tagja vagyok, akkor a lelkem is az ő lelkének a része. Ha meg nem, akkor nem vagyok magyar.

Zoltán

Végül is a nevelőszüleid autóbalesetben haltak meg vagy szállodatűzben? Én határozottan emlékszem, hogy nekem autóbalesetet mondtál. Akkor most Kántorék tudják rosszul, vagy te torzítottál – talán akaratlanul –, mert a tűz túlságosan megterhelő emléked? Egy alteregó nekem ne torzítson!

Van egy igen hülye problémám. Annakidején írtam a férjemről egy novellát *Cigányszerelem* címmel, amely mostanában szinte röhög rám, mégsem vagyok képes kidobni. És nem csak azért, mert sajnálom a belé feccolt időt és munkát, hanem mert van egy olyan furcsa érzésem, hogy hiába cáfolt rá a valóság, mégis igaz. Szerinted lehet valami egyszerre igaz és nem igaz?

Ildi

Na, itt vagyok.

Vajon miért akarnak magából mindenáron gyilkost csinálni? Másról, ha be akarják feketíteni, olyasmiket pletykálnának, hogy mondjuk ellopta a főpap arany töltőtollát, vagy a nevelőszüleinek nem szervezett méltó temetést. De nem, magáról azt terjesztik, hogy megölte a papot (mert jól látja, a pletykának valóban ez a logikus kifutása), és megölte a nevelőszüleit. Nincs lacafacázás, mindjárt durr bele a közepébe. Ilyen súlyos vád szerintem csak arra szolgálhat, hogy indokolja a súlyosra tervezett büntetést. De hát ember tervez, Isten végez... Ők nem tudják, hogy maga az égiek kegyeltje.

Ormos

Kedves Zoltán,

szerdán 1-re megyek a nagynénéhez pénzt fölvenni, ha oda tudsz jönni, meghívlak ebédre.

Üdvözöllek egy jó beszélgetés reményében, amelyhez előjáróban csak annyit: elképzelhető, hogy mutáns vagy – de egy mutáns magyar is magyar!

Karumanta

Nem vagyok az alteregód!

Ha Kántorék fiatal költők, akkor tudom, honnan fúj a szél. Annak a pasinak a keresztfia is az, akiről írtam, hogy gyerekkoromban egy házban laktunk, ő találta ki, hogy a nevelőszüeim szállodatúzból haltak meg, mert annyira utálta őket, hogy az autóbalesetet nem találta elég kínos halálnemnek a számukra.

Elképzelhető, hogy a *Cigányszerelem*-mel sikerült megcsinálnod, amiről nemrégiben azt írtam Zsuzsának, hogy lehetetlen: széthúztál egy pillanatot, és leírtad, mi mindent zárt magába. Gratulálok! (Ezzel azt akarom mondani, hogy átélhettetek a férjeddal egy eszményi szerelmet is, bár csupán egy pillanat története alatt. Az ilyen eseményeket általában nem szokták valóságosnak tekinteni, pedig hát miért függne az időtartamtól, hogy egy történés igaz-e vagy sem?)

Karu

A hazaszeretetet – hála neked – sikerült elnézéssel vegyítenem, egész jópofa dolog jött ki belőle! De mi van, ha nem vagyok zseni?

Zoli

Én? Az égiek kegyeltje?

Újra megkérdem: miből gondolja, hogy engem nem fog megölni a pók? És újra kérem: írjon bővebben a feleségéről, mert a múltkori odavetésével jól felpiszkálta a kíváncsiságomat.

A főnöknőm megkért, hogy találkozzam építész-hallgató unokaöccsével, aki – ő úgy tudta – a dél-amerikai építészettel szeretne foglalkozni. Valójában azt akarta megtudni, hogy én, a kívülálló, mivel magyarázom, hogy az átlagos magyar települések házai és melléképületei – a magyar néplélek kivetülései! – rondák. A szülei hazafinak nevelték, s most nem tud megbirkózni ezzel a zavaró ténnyel. Nem vállalná el őt is? Félek, hogy öngyilkos lesz.

Karumanta

Nem, Karumanta, nem vállalok új pácienszt. Onikát ajánlom, ha ugyan a hazafias szülők (akik minden bizonnyal svábok) beleegyeznek, hogy fiukat egy szudáni orvos kezelje.

Megígérte, hogy ha válaszolok a pókhálóval kapcsolatos kérdésére, tovább bányászik bolíviai emlékei után, de nem tette. Akkor most én ajánlok alkut: ha ír Bolíviáról, én írok a feleségemről! Azt viszont nem árulom el, miből gondolom, hogy magát nem öli meg a pók. Elégedjen meg anyival, hogy nem.

Ormos

Hogy érted, hogy a cigányok egy más nem? És mi a sci-fis magyarázat?

Karu

Draga kicsi Karumanta, te nem tudsz rolam semmit se, az anyukad, Rozsi huga vagyok, Melinda neni. Izraelben elek lassan harminc eve a kedves ferjemmel, aki nagy szomorusagra a mult honapba meghalt. Apukad sajnos nem engedte a kapcsolatot, de anyukad azert megis kuldott leveleket es fotografiakat is rolad. Keszitettem vegrendeletet, nekunk nem szuletett gyermekunk, azt kivanom, hogy te orokold javainkat. Egy dr. Kardos Bela ugyved teged meg fog keresni ebben az ugyben. Nagy orom lenne nekem, ha irlal magadrol.

Csokol Melinda neni

Szia, Karumanta,

Pálmay Piri vagyok, a langaléta vörös, aki végig mögöttem ült a gimiben. Nem tudom, mennyire érdekel a politika, mi a férjemmel eljárunk a Gondolkodó Antikvárium vitaestjeire, ahol téged is örömmel látnánk. Úgy emlékszem, nem voltál a legjobb viszonyban a szüleiddel (a trockisták ugyanis előszeretettel jelentgetik föl az anarcho-kommunistákat), de még ha eszmeileg azonosultál is velük, nagy élmény lenne nekünk első kézből kapni információkat a bolíviai eseményekről. Üdvözöllek!

Piri

Te mivel magyaráznád, hogy egy olyan „nép” spontán társadalomszerveződése, amely nem az Óceániai szigetvilág egy eldugott zugában él, hanem szétszórva, a legfejlettebb civilizációs néptestekbe ékelődve, máig megmaradt az ősközöségi szinten, ennek minden tudati velejárójával együtt? Túl merész gondolat ezek után azt feltételeznünk, hogy a cigányság valójában kontroll csoport?

Zsuzsa

Kedves Piri, az a helyzet, hogy én még csak nem is konyítok a politikához. Az anarcho-kommunistáknak nem kell tartaniuk tőle, hogy följelentem őket, és nem csak azért, mert nem vagyok trockista, hanem mert ez idáig azt sem tudtam, hogy a világon vannak... A bolíviai eseményekről pedig én is csak annyit tudok, amennyit az itteni híradásokból tudni lehet. Természetesen mint indián örülök, hogy indián vezetője lett az országnak, rokonszenvezem a politikájával, szociális reformjaival.

Karumanta

Kedves Melinda néni!

Tudtam, hogy létezni tetszik, mert anyuka egyszer említette valakinek, aki vel telefonon beszélt, de amikor a szüleim halála után átnéztem az iratokat, semmi utalást, címet nem találtam.

Egyedül élek, még nem találtam párt, és egy Party Servicnél testőrként dolgozom. Tudom, elég bizarr foglalkozás ez egy lánynak, de én szeretem.

Melinda néni tudja, mit kerestek a szüleim Bolíviában? Ha anyukát kérdeztem, azt mondta, hogy engem... de hát ez azért elég valószínűtlen.

Köszönöm, hogy rám gondolt a végrendeletében, de biztos, hogy én vagyok erre a legérdemesebb?

Szeretettel csókolom

Karumanta

Professzor úr,

jelentkezett anyukám (nevelőanyám) Izraelben élő húga, engem tett meg örökösének. A levele nyomán fölelevenedett egy sereg emlékem, például, hogy anyuka mesélt nekem Jichak Kaduriról, a jeruzsálemi csodarabbiról, akinek a hagyatékában a következő feljegyzést találták a kézírásával: „A Messiás neve: Jézus”.

Miből jött rá, hogy Zoliék svábok?

Karumanta

Velem nem az a baj, hogy többet (vagy kevesebbet) mondok, hanem hogy rossz helyen (*déplacé*) mondom, amit mondok (pl. Janikovszky Évának, Ascher Tamásnak, Pomogáts Bélának, stb.). Nem túl sűrűn fordul ugyan elő, de mindig kritikus helyzetben, s hosszan tartó szégyenérzést von maga után. Nem egyszerű mellétrafálásról van ilyenkor szó, hanem remekbe szabott öngólról, amelyet véletlenül nem is igen lehet lőni.

Réz Páltól kaptam egy levelet, amiből nem értek egy szót sem. Átküldöm mellékletben, te talán megfejted. (1)

Ildi

Kedvesem, úgy érzem, itt a várva várt áttörés! Talán azért nem tudta előbányászni bolíviai emlékeit, mert a bolíviai pleisztocén emlékréteget lefedi egy későbbi, holocén réteg... Lásson hát neki, fúrja át magát előbb ezen!

A Kárpát-medence turmixgépében „vérségileg” már ősidők óta senki sem magyar, ami nem jelenti azt, hogy nem léteznek magyarok, ám az ő számukra a magyar mivolt axióma, amely nem igényli, és nem is tűri a magyarázatot. Ez az elszigetelt, már-már titkos hovatarozás-tudat csak ritka történelmi pillanatokban válik köztudattá (amint legutóbb az 56-os forradalom kitörésekor történt), s a magyarok egymás iránti, forró gejzirként feltörő szeretetében nyilvánul meg. A szürke hétköznapiokon is van azért egy lakmuspapír, amely egyfajta negatív reakcióval kimutatja a hovatarozást: aki beszél róla, hogy magyar, nem magyar.

A magukat nyomatékkal magyarnak valló svábok jellegzetes, jórészt a szélső jobbtól kölcsönzött frazeológiája nem csupán a mimikri szülőtte, hanem mitizáló hajlandóságuk szabad megnyilvánulási tere is. (Létezik még egy vékony sváb értelmiségi réteg, amely annyira idegenkedik a magyaroktól, hogy inkább a zsidóság liberális vonalával tart, ami részben a pártválasztásban, részben a művészeti ízléspreferenciákban mutatkozik meg.) Kis barátja, Zoli esete azért követel figyelmet és egyben gyors beavatkozást, mert a mítosz burka felszakadt.

Ormos

Edes Karumanta!

Anyukád úgy jart, mint a bibliai Sara, es oszinten hitte utazasuk igazi celjanak azt, hogy rad talaljanak. De kulonben hirt szerzo megbizassal mentek, most mar el lehet mondani, reg volt, figyelni a tanitolazadast mint trockistak, habar ok nem voltak azok, csak kellett az alca, mert a lazadast ezek szitottak.

Anyukád ho vagy volt, hogy majd halalotok utan is együtt legyetek, s utolso leveleben irta, hogy megtette a szukseges lepest. Azt hiszem, megkeresz-telkedett.

Csokol Melinda neni

A Réz-levél azt jelenti, hogy te is belekeveredtél a pókhálóba. Habár te eddig is bent voltál egyben – lehet valaki egyszerre kettőben?

Karu

Tisztelt Karumanta Kolque Incata!

Nagynénje, az Izraelben élő Hoffmann Béláné, ügyvédi irodámban helyezte letétbe végakarátát, s egyben megbízott a halála esetén való intézkedéssel.

Szükségesnek éreztem felhívni Megbízóm figyelmét bizonyos körülményekre, amelyek nézetem szerint érdemtelenné teszik Önt az örökségre. A továbbiakban Megbízóm döntése szerint fogok eljárni.

Kérem fentiek szíves tudomásulvételét!

dr. Kardos Béla ügyvéd

Szia, Karu,

Panni néni beszélt a szüleimmel, de ők persze nem értik, miért kéne nekem pszichiáter. Érzik, hogy valamit titkolok, de szerintem azt hiszik, hogy homoszexuális vagyok. Szülői beleegyezés nélkül is járhatnék Onikához, már elmúltam húszéves, csak nincs rá pénzem.

Zoli

Milyen pókháló? Rám átok nehezedett éveken át, amíg eszembe nem jutott (Kolumbusz tojása!), hogy egyetlen célirányos imával megszabadulhatok tőle.

Ildi

Draga kislanyom,

bocsass meg nekem, en nem tudtam, hogy ez a Kardos ugyved ilyen egy elvetemult ember! Nekem ugy ajanlottak. A vengrendeletem elkuldom postan neked, es megbizok itten egy ugyvedet majd intezkedni.

Millioszor csokollak dragam!

Melinda neni

Mivel kiderült, hogy egyelőre önhibáján kívül nem tudja föleleveníteni bolíviai emlékeit, a továbbiakban nem kötöm ehhez a feltételhez, hogy beszéljek a feleségemről.

Kuang-hszü (kínai császár) egyenes ági leszármazottja, az Időt mint olyat negligálja, nem öregszik (felteszem, halhatatlan, ami sajnos rólam nem mond-

ható el), szerelmének tüze harminc év után sem jutott el az égés hanyatlási szakaszába, egyenletes lánggal lobog az éjszakában, és elriasztja a vadállatokat.

Ormos

Zolikám, vállalom az analízis költségét. Tekintsd kölcsönnek: ha már tervezed szép épületeidet (amelyek a *te* lelked kivételései lesznek!), visszafizeted. Ez a mi kettőnk ügye, nagynénédnek sem kell tudni róla.

Karu

Azt hittem, ráveted majd magad rövid, frappáns levelemre, és kérdésekkel bombáznál: milyen átok? milyen ima?...

Ildi

Kedves Melinda néni!

Köszönöm, hogy szinte ismeretlenül is jót feltételez rólam, és nem ült föl a vádaskodásnak! Az utóbbi időben valóságos rágalomhadjárat indult ellenem, a legképtelenebb vádakat eszelik ki és terjesztik rólam, és a gonosz pletykákat csak a legközelebbi barátaim nem hiszik el. Melinda néni viszont csak annyit tud rólam, amennyit anyuka – nyilván elfogult – leveleiből tudhat, mégis habozás nélkül a pártomra állt. Nagyon kérem, írja meg, hogy miért! De jól gondolja meg a választ, mert ez nekem nagyon fontos! Szeretném tudni ugyanis, hogy az a pókháló, amelybe érzésem szerint belegabalyodtam, az egész Földet behálózza-e, vagy csak az országhatárig terjed.

Csókolom!

Karumanta

Kedves Professzor úr, immár napnál világosabb, hogy nem én, hanem maga az égiek kegyeltje! Szinte hihetetlen, hogy egy kereskedő lánya császári leszármazott! Hogy ismerkedtek meg?

Sajnos úgy látom, hogy a bolíviai emlékréteget lefedő holocén rétegen sem lesz könnyű átfúrni magam... Anyuka hűgának a leveleiből ugyanis kiderült, hogy egyrészt minden másképp volt, mint ahogy én tudtam, másrészt pedig, hogy anyuka szeretett engem, miközben én nem szerettem őt, ami miatt a bűntudat most napról napra növekszik bennem, és fájdalmassá teszi az emlékek felidézését.

Professzor úr magyarnak vallja magát?

Karumanta

Figyelmébe ajánlom az *Új magyar kommunista kiáltvány*-t, amely ez év márciusában, Phoenixben látott napvilágot (Kommunista.net).

Con-Tex

Azért nem bombázlak kérdésekkel, mert tudok az átokról és az imádról is. Amit te átoknak nevezel, azt nevezem én pókhálónak. Persze a kettő nem zárja ki egymást: lehet, hogy a pókhálók átok következtében alakulnak ki... De az is lehet, hogy büntetésképpen. Egyébként úgy érzem, hogy a te hosszú szilenci-

umod végül a javadra vált: súly alatt nő a pálma – persze csak ha nem döglik meg közben. Nem tudsz olyan bűnödről, ami indokolhatta a purgatóriumot? Én csak most kezdem kapiskálni az enyémet. Ha büntetésül kaptál egy bizonyos évnyi magánzárkát, akkor hiába imádkoztál volna a lejárta előtt felmentésért – talán ezért is nem jutott előbb eszedbe Kolumbusz tojása...

Karu

Szia, Karu! Most jövök Onikától, állati jó fej, soha életemben nem éreztem még ilyen szabadnak magam, mintha mázsás súlyok hullottak volna le rólam, szinte röppöltem hazafelé az utcán, nem éreztem a talpam alatt az aszfaltot! Már nem is értem, miért szorongtam, miért féltem elmondani a szüleimnek az igazat, de amint hazaérnek, beszélek velük!

Kösz a segítséget! Te vagy a legjobb barátom!

Zoli

Zoli, egyelőre eszedbe se jusson kitalálni a szüleidnek! Euforikus állapotban vagy, várd meg, amíg kijózanodsz! Szerintem egy évbe is beletelik, amíg felvérteződsz a szüleid várható reakciójával szemben!

Karu

Karu, nem hagy nyugodni az analízised, amely egyre veszélyesebb kanyarokat vesz. Ormos a legelemibb szabályokat is felrúgja, láthatólag minden kontrollt elveszített. Szerencsére te igazából nem vagy beteg, de ha így folytatjátok, még az lesz. Vagy hagyd abba, vagy ragaszkodj a játékszabályokhoz, és ne bátorítsd kitérülködésére!

A szóbeszéd szerint a meggyilkolt mexikói főpap esélyes volt a pápai trónra, s egy másik dél-amerikai favorit támogatói gyilkoltatták meg...

Zsuzsa

Bosszantóan cinikusnak érzem a megjegyzésedet, ti. hogy épp jókor imádkoztam felmentésért, amikor amúgy is lejárt a büntetésem...

Amúgy bűnöm volt bőven, ami indokolhatta a purgatóriumot. A tiéd micsonda, amit most kapiskálsz?

Ildi

Draga kislanyom!

A normalis ember erzi mi igaz, en ezt nem tudom neked jobban magyarazni. Nagyon sajnalom, hogy tegedet is uldoznek, ha veszelyben az eleted, gyere hozzam, elj velem mint gyermekem.

Csokol Melinda neni

A megjegyzésem nem cinikus volt, hanem végiggondolatlan, s mint ilyen, sékélyes poén. Szerintem imádkozni a meghallgattatás reményében csakis az üdvösségünkért lehet, meg talán még azért, hogy öntudatlan szabad választásaink (Sartre!) krisztusiak legyenek. Más megfogalmazásban ezek szerepelnek a *Miatyánk*-ban is, meg még a kenyérré redukált óhaj. A Föld a Sátán birodalma – miért éppen a te szenvedéseidet állna módjában Istennek enyhíteni?

A te szilenciumod fájdalma, bármily nagy volt is, smafu az ember- és állatvilág rettenetes kínjaihoz képest.

Karu

Karukám, ne gyötörd magad, Zoli öngyilkosságának nem volt köze ahhoz az építészeti problémához, amit ecseteltél nekem (és amit őszintén szólva nemigen értettem). Az unokaöcsém homoszexuális volt, efölötti szégyenében vetett véget az életének.

Panni

A következő kérdés adja magát: miért nem szerette a nevelőanyját?

Ha az utolsó kínai császár dolgozhatott egy botanikus kert javítóműhelyében, miért ne lehetne egy császári utód kereskedő-lány? Harminc éve örököltem egy nagy lakást, de kezdő orvosként nem bírtam fenntartani, ezért kiadtam két szobát a későbbi feleségemnek, Huangnak és az unokabátyjának, így ismerkedtünk meg. Az árut is a lakásomban raktározták – el sem tudtam volna képzelni, hogy ennyi edzőcipő van a világon!

A magyar mivoltomat firtató kérdése igencsak csalafinta, figyelembe véve a definíciómat, hogy ti. aki magyarnak mondja magát, nem magyar... A válaszom tehát néma csönd!

Ormos

Most hallottam, hogy Onika egyik páciense az első ülést követően öngyilkos lett. Kezdem nagyon más szemmel nézni az Ormos-Onika párost. Szállj ki azonnal az analízisből! Ha nagyon fel vagy kavarodva, és szükséged van levelezésre, átveszlek.

Zsuzsa

Ildi, olvashatta Ormos a Szomorj-apokrifedet?

Karu

Nem. Miért?

Ildi

Egész biztos? És Zsuzsa? Az a szörnyű gyanúm támadt, hogy Ormos hazudik, vagy legalábbis konfabulál. Azt állítja, hogy kínai felesége császári ivadék (?), és megismerkedésük egész története, amit nemrégiben feltalált nekem, a te novellád utánérzése!

Vagy talán te hallottad az ő történetét, és az ihletett *Az utolsó levél-re*?

Karu

Drága Melinda néni!

Nagyon meghatott az ajánlata. Egyelőre még nem érzem úgy, hogy menekülnöm kéne, de jó érzés tudni, hogy ha szorul a hurok, van hová mennem.

Anyuka tisztában volt velem, hogy érzek iránta?

Miért nem akarta apuka, hogy anyuka és Melinda néni tartsa a kapcsolatot?

Karumanta

Nem kell aggódnod, Zsuzsa, észnél vagyok, teljes mértékben kontrollálom az analízist, és profitálok is belőle. Abbahagyni elsősorban mégsem magam miatt nem akarom, hanem Ormos miatt, mert érzésem szerint neki pillanatnyilag nagyobb szüksége van rá, mint nekem.

Az öngyilkos fiú a barátom volt, és biztosíthatlak, hogy Onika a legkevésbé sem felelős a haláláért.

Olvastad Ildi Szomory-apokrifjét?

Karu

Nem, rajtad kívül senki sem olvasta a Szomory-novellámat. Én meg nem hallottam Ormos kínai feleségéről, azt sem tudtam, hogy nő, szóval nincs magyarázat az egybeesésre – legfeljebb annyi, hogy „több dolgok vannak Földön és Egen...”

Ildi

Nem olvastam a Szomory-apokrifot, nem is hallottam róla – egyáltalán, mi az?

Te tényleg nem érzed, milyen abszurd komédiába csöppentél? Milyen analízis az, amit a páciens kontrollál, a terapeuta meg olyan, mint egy elszabadult ló?

Zsuzsa

Te biztosan ismered Ormos feleségét. Milyen?

Karu

Mondhatnám, hogy semmi közöd hozzá... Kínai, egyesek szerint modell volt, ami a külleme alapján elképzelhető, legalább harminc évvel fiatalabb Ormosnál, de mivel egy európai nehezen tudja megállapítani egy ázsiai életkorát, lehet, hogy negyvennel.

Zsuzsa

Edes kislanyom!

Persze hogy tisztában volt anyukad az erzeseiddel, irta nekem, hogy az első pillanattól edesanyadnak tekintetted ot, nem gyozott halat adni az Orokkevalonak a te nagy szeretetedert.

Apukad haragudott ram mar az elott, hogy kijottunk ide Izraelbe, mert en nem neztem jo szemmel, ahogy o belerangatta Rozsit a politizalasba. Mint maoistak hozongtek, tuntettek mindeg, anyukadat egyszer borzaszton megvertek az utcan, keves hianyzott hogy meghal, azert forszirozta nalad a karatet, hogy te meg tud vedeni magad. Mint testor biztosan most hasznat veszed. Egyetemrol kicsaptak oket, de a legrosszabb, hogy Kalman nem engedte Rozsinak a gyereket, mert ugy mondta, szamolni kell a bortonnel, miegymassal. Csoda, hogy tegedet megengedett, de gondolom anyukad nagyon a sarkara allt, meg mar oregek voltak.

Csokol Melinda neni

Professzor úr, Ildi Szomory Dezső reinkarnációjának tekinti magát, írt is néhány novellát Szomory modorában, köztük egy utolsó levelet a *Levelek egy barátnőmhöz* végére, ami érdekes egybeesést mutat a maga történetével: *Szynchronizitást*, hogy Junggal szóljak! Elküldöm mellékletben. (2) Tehát magyarnak vallja magát (én kimondhatom?), s abban, hogy ne legyen sem zsidóvá, sem svábbbá válnia, egy kínai volt a segítségére... Nem semmi.

A nevelőszüleimmel eleve rosszul indult a kapcsolatom, ami rányomta a bélyegét a továbbiakra is. Voltak rokonaim, akik gondoskodtak volna rólam, miután árván maradtam, de ők erőszakosan kiragadtak a családom köréből, és volt elég befolyásuk, hogy a hatóságoktól megszerezzék az ehhez szükséges engedélyt. Beszéltek valamit az anyanyelvemen, de nagyon rosszul, alig értettem, mit mondanak, Magyarországon pedig olyan lettem, mint egy partra vetett hal, vagy inkább tengeri szörny, s nemcsak a nyelvi nehézségek, hanem az idegen fizimiskám miatt is. A nagynéném leveleinek tükrében már látom, hogy ami a továbbiakban történt, félreértések végeérhetetlen láncolata volt: a nevelőszüelim minden gesztusát következetesen félreértelmeztem. Szerencsére anyuka is félreértett engem, azt hitte, hogy szeretem (ezt szintén a nagynéném-től tudom), ami enyhíti kissé a bűntudatomat.

Karumanta

Kedves Karumanta,

borzasztóan bánt a múltkori hülye levelem. Már a gimiben is mindig félresikerültek a közeledési kísérleteim – valószínűleg nem is vetted észre, hogy azok voltak. Amúgy könnyen teremtettem kapcsolatokat, csak veled nem tudtam zöldágra vergődni, holott te voltál az egyetlen az osztályban, akinek a barátságára vágytam. És nemcsak az osztályban, hanem úgy egyáltalán. Évek óta készülök írni neked, és most hogy végre nekiduráltam magam, csak egy politikai hablatyra futotta... Pedig annyira szeretném tudni, mi van veled, hogy élsz, vannak-e gyerekeid. A férjem, akinek mindene a politika, felelőtlenségnek érzi a gyermekvállalást olyan pár esetében, akikre talán hamarosan illegalitás vár.

Nagyon odafigyeltem a bolíviai eseményekre, utána is olvastam (persze csakis miattad, mert egyébként engem sem érdekel túlzottan a politika), és arra a hátborzongató felfedezésre jutottam, hogy mivel a tanítólázadást a trockisták szították, és a vérszerinti szüleidet ennek során gyilkolták meg, valamelyest a nevelőszüleid is felelősek a halálukért! Talán a lelkifurdalás készítette őket arra, hogy örökbe fogadjanak. De erre nyilván te is rájöttél, bocs, ha nyitott kaput döngöttek. Volt osztálytársnőnk, Bodó Aranka rendőrnnyomozó szomszédja szerint a te feledékenységed okozta azt a lakástüzet, amelyben a nevelőszüleid bent égtek. Bár Aranka nem a szavahihetőségéről híres, mégis futkosott a hátamon a hideg: arra gondoltam, hogy ha a hír igaz, egy görög sorstragédia hősnője vagy.

Megfogadtam, hogy ha ez a közeledési kísérletem is kudarcba fullad, többé nem próbálkozom.

Piri

Ha képes volnék még valamin meglepődni, akkor a barátnője novelláján meglepődtem volna.

És most, hogy engem így kiveséztünk, magáé a pálya! Fúrjon le minél mélyebbre az emlékeiben, talán úgy lesz a legpraktikusabb, ha a félreértések mentén halad, de lehetőleg tartsa az irányt lefelé, horizontálisan nem kell kalandozni, hiszen ne feledjük, hogy mélyfúrásunk végcélja Bolívia!

Ormos

Kedves Piri,

nagyon örültem a levelednek (az előző tényleg lelombozó volt). Ha nem érdekel túlzottan a politika, minek mentél bele ebbe a kapcsolatba, még azon az áron is, hogy nem lehet gyereked? Ilyen örülten szerelmes vagy a férjedbe? – mert az más.

Nem döngettél nyitott kaput: bár a nevelőszüleimet az évek során sokféle (többnyire alaptalan) váddal illettem, érdekes módon az nem jutott szembe, hogy mint trockistákat, vagyis a lázadás kiobbantóit, felelősség terheli őket a szüleim haláláért... És milyen szerencse, hogy nem jutott eszembe, mert utóbb kiderült, hogy nem is voltak trockisták!

(Egyébként nem tűzben, hanem autóbalesetben haltak meg, egy bulgáriai szerpentinén. Én nem utaztam velük, úgyhogy semmi módon nem volt közöm a halálukhoz.)

Karu

Édes Melinda néni!

Anyuka miért nem hallgatott magára? Miért kötötte az életét apukáéhoz?

Karumanta

Karu, Panni majd fog keresni, mert nagy cirkusz van, a húgáék elolvasták Zoli emailjeit, amiket szegény srácnak már nem volt ideje kitörölni, és látták, hogy te arra biztattad a fiukat, ne legyen hozzájuk őszinte, ne árulja el nekik, hogy ferde hajlamú. Csak szólok, hogy ne érjen váratlanul – ne tudj róla!

Móni

A félreértéseket semmilyen szempontból sem tudom rendszerezni, ezért leírok néhányat, össze-vissza, ahogy eszembe jutnak. (Csak remélni tudom, hogy eközben vertikálisan haladok, nem horizontálisan...)

Esténként anyuka mosolyogva nézte, amint térden állva, hangosan imádkozom, és én a mosolyát úgy értelmeztem, hogy „jól van, nem baj, majd elmúlik, én türelmes vagyok.” Amikor pedig, már kamasz koromban, elmesélte, mi állt Kaduri följegyzésében, ti. hogy a csodarabbi is Jézust vallotta Messiásnak, azt hittem, oda akar kilyukadni, hogy ha már mindenáron vallásos akarok lenni, lehetnék akár zsidó is. Erre most a nagynéném-től megtudtam, hogy a kedve-mért kikeresztelkedett.

Egy másik a karate. Kezdetben gyűlöltem edzésre járni, kétszer is csúnyán megsérültem, de hiába tiltakoztam, anyuka, aki egyébként nagyon is engedékeny volt, ezúttal nem engedett. Erőszakkal rángatott el minden alkalommal az edzőterembe, én meg úgy éreztem magam, mint egy szerencsétlen kis borjú, akit a vágóhídra vonszolnak. Azt hittem, valamiféle kommandósnak akarok faragni belőlem, hogy majd bevonjanak politikai tevékenységükbe. Most

derült ki (megint csak a nagynéném leveléből), hogy anyukát egyszer majdnem agyonverték az utcán valami politikai kavargásban, és azért ragaszkodott a „kiképzésemhez”, hogy adott esetben én meg tudjam védeni magam.

Karumanta

Senkid sem halt meg tűzben? Honnan a fenéből veszi akkor mindenki? Kántorékon kívül már legalább három helyről hallottam.

Ildi

Az igazi szüleim haltak meg tűzben: rájuk gyújtották a közösségi házat, ahol gyűlést tartottak. De ezt itt Pesten ki tudhatja?

Karu

Az, akinek elmondtad. Kinek mondtad el?

Ildi

Miért a nagy csönd? Nem akartam én Ormost bántani, zseniális pszichiáternek tartom, de egy betegség a szellemi képességeket is kikezdeheti. Miért érdekel, milyen a felesége? Csak nem szerettél bele? Az ilyesmi gyakran megesik, az ő női pácienseivel szerintem a szokásosnál is gyakrabban, mert Gézánk mint pasi sem utolsó.

Ildi is hallgat, mint a sír. Úgy hallom, belépett a nő szabadkőműves páholyba, ha ezért hallgat, ok nélkül teszi: nagyon is frappáns ríposztnak tartanám a veletek kapcsolatos pletykákra.

Zsuzsa

Tényleg örültem szerelmes voltam a férjembe. A bátorságába szerettem bele. Ő semmitől sem fél, sose láttam még ilyet. De lassacskán rájöttem, hogy nemcsak bátor, hanem adrenalin-függő is, azt viszont a mai napig nem tudtam eldönteni, hogy a kettő közül melyik az ok és melyik az okozat. További anomália – ilyet sem láttam még soha –, hogy egy szemernyi szeretet sincs a szívében, a gyűlölet az élete motorja.

Nagyon kérlek, ne hagyd abba a levelezést, akkor sem, ha nem tetszik, amit írtam! Mondd meg, hogy mi nem tetszett, és arról nem írok többet!

Piri

Panni,

hosszas tépelődés után úgy döntöttem, hogy átküldöm neked Zoli leveleit. Nem azon tépelődtem, hogy szabad-e megsértenem a levéltitkot, mert erre a szubtilis illemszabályra ez esetben köpök, hanem hogy nem okozok-e neked túl nagy fájdalmat, ha szembesítelek a húgod hazugságával.

Karu

A rohadt életbe, igazad volt, ott kuporgok melletted a pókhálóban! Ugyanolyan eszelős emailek zúdulnak rám is, mint rád. Küldök néhányat mutatóba. (3, 4, 5)

Ildi

Miért tartasz ki szörnyeteg férjed mellett? Csinos csaj vagy, hagyd a francba ezt a férget, és keress magadnak egy hozzád illő, normális pasast! Egyébként kísértetiesen emlékeztet a házasságod szegény nevelőanyáméra: hasonló okból nem szülhetett ő sem gyereket, és már elmúlt ötvenéves, amikor a nevelőapám kegyesen beleegyezett, hogy legalább örökbe fogadjon egyet (engem).

Karu

Szemtanúk följelentése nyomán a húgomat és a sógoromat letartóztatták. Zoli nem lett öngyilkos, ők lökték le kilencedik emeleti balkonjukról. Móniéknál vagyok.

Panni

Kedvesem, semmi oka a bűntudatra, a félreértéseket kisebb részt a körülmények szerencsétlen összejátszása, nagyobb részt a nevelőanyja viselkedése okozta. Ideális esetben anya és gyermeke közt kialakul az ősbizalom metakommunikációra épülő, tehát szóbeli közléseket nem igénylő állapota (az úgynevezett *participation mystique*). Maguk közt ez nem jött létre, amit azonban a nevelőanyja nem vett észre, ezért hitte, hogy maga magyarázat nélkül is tudja, mit jelent a mosolya, miért mesél Kaduri följegyzéséről, és miért ragaszkodik a karate-edzésekhez. Ezt a fajta félreértést, amikor is az egyik fél megengedi magának a néma szeretet vagy szerelem luxusát, mert azt képzelem magával van a burokban, holott egyedül van, eddig csak párkapcsolatokban diagnosztizáltam.

Most, hogy már tudja, amit eddig nem tudott, mit érez a nevelőanyja iránt?

Ormos

Csináltam valamit, ami ha a rendőrség tudomására jut, akár börtönbe is kerülhetek, és ez még a legkevesebb.

Piri

Karu, minden munka az én nyakamba szakadt, Panni begyógyaszerezve fekszik nálunk, anyám vigyáz rá. Gyere be segíteni!

Móni

Professzor úr, most értesültem róla, hogy Zolit a szülei ölték meg, lelökték a kilencedik emeletről, már börtönben vannak. Anyukának tudnia kellett, miféle ország ez, ha tényleg szeretett, hogy hozhatott engem ide?

Karumanta

Mi a fene az a Napraforgó?

Ildi

A női szabadkőműves páholy. A vérszerinti szüleim haláláról egy első gimnazista fogalmazásban írtam (mutassuk be a családukat...) Az Izraelben élő

nagynéném felajánlotta, hogy ha itt már nagyon ég a talpam alatt a talaj, hozzá költözhetem.

Ha már úgylis lesbik vagyunk, mi lenne, ha mindketten kimennénk?

Karu

Megöltél valakit?

Karu

Nem, csak még a házasságunk előtt szállást adtam valakinek, akinek nem kellett volna, és mivel a lakás az én nevemen volt (van), hivatalosan az én vendégem volt.

Piri

Én író vagyok, és csak magyarul tudok írni, nem megyek el innen, bármilyen hófokú is a talaj.

Ildi

Ildi nem lépett be sehová, Zsuzsa, én pedig nem vagyok szerelmes Ormosba. Te viszont mintha kezdenél pókká változni.

Karu

Kedvesem, Onikát is, engem is mélyen megrázott Zoli tragédiája.

De fanatikusok mindenütt vannak a világon, ez nem helyi specialitás.

Ormos

És a férjednek van pofája ezzel zsarolni? Szerintem blöfföl, hiszen ha téged bemárt, saját magát is bemártja.

Az Izraelben élő nagynéném felajánlotta, hogy költözzem hozzá. Ha kilátásatlannak érzed a helyzetedet, esetleg mehetnénk együtt.

Karu

Professzor úr, szerintem nagyon más, ha valaki egy vallás, egy ideológia vagy egy felszabadító mozgalom fanatikusa, mintha egy mítoszé, ami közelebbről nézve nem is mítosz, csak egy primitív stílusgyakorlat.

Karumanta

Izraelbe? Ha ott kitudódna, kinek adtam szállást, tán meg is lincselnének...

Piri

Karu, nagyon jólesett, hogy beszélhettem veled a problémámról, de valamit nem mondtam el, és attól talán másképp látod a helyzetet. Mi a VIII. kerületben lakunk, elég rossz helyen, sok a cigány, akiket a szüleim együtt szidnak a szomszédokkal, de nekem már régóta van egy olyan érzésem, hogy mi is azok vagyunk. Azt hiszem, most már bizonyítékom is van rá! Miután bemutattam

nekik Dominikot, oltári cirkusz volt, anyu ordított, hogy ez egy mocskos cigány, és akkor apu azt mondta, dehoggy cigány! ez egy oláh cigány! Szóval különbséget tett köztük és szerintem miközöttünk. Egy magyar általában nem is tudja, hogy van ilyen cigány, meg olyan cigány, vagy ha tudja is, nem hiszem, hogy meg tudja őket különböztetni. Ha én is az vagyok, akkor szerinted lehetünk boldogok?

Móni

Hölgyem, figyelmeztetem, ha még egyszer bármi módon kapcsolatba lép Pál-may Piroskával, a feleségemmel, gondoskodom róla, hogy többé ne tegye!

Pór Sándor

Amikor sorolod, miért imádkozhatunk, a szolipszizmusról megfeledekezel, hol-ott még Lenin elvtárs is azt mondta róla, hogy bár örültség, cáfolhatatlan... Ha nincs más, csak én, a sajátjaimon kívül minden más szenvedés csak illúzió, s ebben az esetben már nem olyan nagy szerénytelenség fájdalom enyhíté-séért fohászkoznom...

Ildi

Hülye vagy te, Piri? A férjed láthatja a levelezésedet? Közös a gépetek? Átkül-döm az üzenetét.

Karu

Draga kislanyom!

En azt hiszem, anyukad a santasaga miatt felt, hogy nem akad neki mas, pedig nagyon szep arca volt. Tegedet most is uldoznek, vagy mar abbahagy-tak?

Csokollak kislanyom!

Melinda neni

Kedvesem, úgy érzem, pánikba esett. Fájlnám, ha közös munkánk minden eddigi eredménye kárba veszne, csak mert közelről kellett látnia egy törpe-fanatizmus aknarobbanását. Pedig ilyenekből sokkal több van, mint a nagyszabásúakból, kétlem is, hogy maga eddig nem találkozott velük, csak talán a lehetséges hatóerejükkel nem volt tisztában, hiszen a legrosszabb, amitől Zoli esetében tartott, az öngyilkosság volt. Arra gondol talán, hogy ha a számítása pontosabb, megmenthette volna? Zoli szerette és tisztelte a szüleit, így hát higgyen nekem, amikor harminc év szakmai tapasztalatával a hátam mögött azt mondom: tőlük senki más nem menthette volna meg őt, csak Isten.

Ormos

Látom, nem ért a szóból.

Pór

Jézusom, nem, külön gépünk van, de úgy látszik, belenézett az enyémbe. A szomszéd fiúval csináltattam titkosító jelszót, remélem, nem késtem el, mert

te délelőtt írtál, én meg csak délután 6-kor értem haza. Ne haragudj! Borzasztóan sajnálom!

Piri

Mónikám, szerintem jól okoskodszt, és a felfedezésed tényleg új helyzetet teremt. Holnap beszélünk.

Karu

Édes Melinda néni!

Magyarország nem lett a hazám, és nem tudom, Bolívia az-e még. Ha nem, akkor elvileg bárhol élhetek, szabadon válogathatok az országok között, ami elég ijesztő, pláne, hogy senki sem akar velem tartani.

Melinda néni nem bánja, hogy keresztény vagyok?

Karumanta

Sajnos elkéstél, Piri, újabb levél érkezett életed párjától (átküldöm). Ha tovább tőröd a basáskodását, megérdemled a sorsodat.

Karu

Karu, bánt, hogy rosszindulatúnak érezted a múltkori leveletemet. Mindkettőtököt szeretlek, téged is, Ildit is, fontos nekem a barátságunk, és ha újabban a hipotéziseim tévesek, annak szerintem nem én vagyok az oka, hanem te: az utóbbi időben már nem vagy bizalmas hozzám, talán mert Ormosnak tárukkozol ki, és más bizalmasra nincs szükséged. (Hogy Ildi miért hallgat, arra nincs magyarázatom.) Így azután – valós információik híján – vaktában kell hadakoznom, amikor valami rossz ízű pletykát hallok rólatok. Ha viszont a pszichológus-főlény ingerel, amely a stílusomat akaratlanul is belengi, azt, kérlek, tekintsd szakmai ártalomnak.

Zsuzsa

Draga kislanyom,

nalunk a feltamadas csak ugy van magyarazva, hogy gyarapszik a nep, de hogy hol vezet ut a seolból a boldogsagba, csak te tudod biztosan, mas elo ember nem akit ismerunk. Nem szamit milyen a vallas. Az egy magasabb szfera a direkt kontakt, es biztosan nem leszel halatlan azokhoz, akik jot tettek veled.

Melinda neni

OK, Zsuzsa, tényleg szurkapisztkának tűnt a leveled, de elhiszem, hogy nem annak szántad. Néhány hetes hallgatásomért kárpótlásul megajándékozlak egy gyöngyszemmel!

Azt hiszem, neked még nem újságoltam el, hogy jelentkezett a nevelőanyám Izraelben élő húga. Nemrégiben megözvegyült, s mivel gyermeke nincs, végrendeletileg engem tett meg örökösének, ráadásul amikor elpanaszoltam neki, milyen rágalomhadjárat folyik itt ellenem, felajánlotta, hogy költözsem hozzá, éljünk együtt mint anya és gyermeke. Határtalannak tűnő, feltétel nélküli szeretetével (az sem zavarja, hogy keresztény vagyok) teljesen levett a

lábamról, már komolyan fontolgattam a kivándorlást, amikor is utolsó leve-
lének zsákjából váratlanul kibújít az érdek szöge. A nevelőanyám annakidején
írhatott neki a Mária-jelenésemről, amit ő úgy értelmez, hogy protekcióm van
az égben, s kilátásba helyezett jótéteményei fejében elvárja, hogy majd neki is
segítek bejutni az örök boldogság honába...

Erre varrj gombot!

Karu

Karu, volt egy borzalmas beszélgetésem a férjemmel, összekerülésünk óta elő-
ször meg is ütött, és fenyegetőzött, hogy leszámol veled! Légy óvatos, vigyázz
magadra, ha miattam bajod esik, megőrülök!

Piri

Professzor úr, hihetetlen dolog történt! Fogalmam sincs, mi okozhatta, de ma
reggel arra ébredtem, hogy feloszlott a köd, s bolíviai gyermekkorom napfény-
ben fürdik!

Mivel most már életem első tíz évének több eseményét tudnám felidézni,
mint amennyi egyáltalán elmesélhető, úgy döntöttem, hogy az összegzésnek is
beillő fináléról számolok be, amely egy bizonyos Magdalena Jimenez Gonzalez
köré rendeződött.

Magdalena egy Viacha közeli faluban élt, melynek határában hatalmas
krumpliföldjei voltak, korán elárvult, de birtokát ügyesen igazgatta, így azután
igencsak jómódúnak mondták. Nem volt szép, nyúlzájjal született, s ráadásul
nem sokkal az után, hogy egy fiatalember eljegyezte, meg is vakult. A falujában
egyik éjszaka tűz ütött ki, sok ház leégett, lakóik fedél nélkül maradtak, s kol-
dusbotra jutottak volna, ha Magdalena nem segít rajtuk: hatalmas összeget
osztott szét közöttük, feltehetőleg az egész megtakarítását. A jótétemény híre
gyorsan eljutott Viachába, a plébánosunk is megemlékezett róla, s attól fogva
Magdalenát már-már szentként tisztelték az emberek.

Egy szép napon váratlanul megjelent a városunkban. Mi Lusmilával már
délelőtti láttuk a templom előtti téren, de eszünkbe sem jutott, hogy ő lehet
az. (Lusmila az unokatestvérem és egyben jó pajtásom volt, testvér híján a
testvérem, ugyanis édesanyámnak nem sokkal az én születésem után volt egy
nőgyógyászati műtete, és nem szülhetett több gyermeket.) Szakadt, piszkos
ruhában álldogált a templom előtt, mi is, ahogy mindenki más, azt hittük, hogy
koldus, amíg csak Waldomera néni, aki néhány évvel korábban találkozott vele
az achocallai ünnepen, föl nem ismerte. (Erre az ünnepre minden krumpli-ter-
mesztőnek illett elmennie, burgonyavirágzaskor tartották, és esőért, jó termé-
sért fohászokdtek.) De még Waldomera néni is nehezen ismert rá, és nemcsak
az elhanyagolt külseje miatt, hanem azért is, mert amikor találkozott vele, még
vak volt, most viszont már nem.

Amikor elterjedt a hír, hogy Magdalena Jimenez Gonzalez eljött hozzánk,
körösereglették az emberek, szállást kínáltak neki, ő azonban egy családnak
sem akart a terhére lenni, így végül egy melléképületben helyezték el. Ez egy
szombati napon történt. Magdalena bezárkózott, a vacsorára szóló meghíváso-
kat sorra elutasította, és másnap reggelig nem is látta senki. Akkor azonban
megjelent a templomban, s még mielőtt a plébánosunk elkezdhetette volna a

misét, az oltár elé lépett, és zengő hangon bejelentette, hogy nyilvános bűnvallást akar tenni.

(Hamarosan folytatom.)

Karumanta

Megértem, hogy hideg zuhanyként ért, amikor a nagynénéd feltétlenül hitt szeretete mögött fölsejlett az érdek, de meg kell mondjam, hogy engem megrendített a „gyöngyszem”. Egy magányos, halálfélelemmel küzdő öregasszony, akinek a Gondviselésbe vetett hitét bizonyára megtépázta a Soa, hogy ne kapna egy ilyen lehetőségen! Nem elegáns benyújtani a számlát? Ugyan már, Karumanta... Az értelmezése pedig nagyon is helytálló: akivel kapcsolatba lépett a Szűzanya, annak nyilvánvalóan protekciója van az égben! Ha módodban áll, vidd csak magaddal ezt a szegény nénit az örök boldogság honába – én is szívesen csatlakoznék...

Zsuzsa

Kedvesem, bíztam benne, hogy lassan előhívódnak az emlékei, de ilyen gátszakadásra nem számítottam!

Ormos

Zsuzsa, a PPS-nél a titkárnő, Móni, aki feltehetőleg magyar cigány (romungro), beleszeretett egy oláh cigány srácba. Mi a prognózisod?

A „gyöngyszemmel” kapcsolatban igazad volt, jutalmul, amiért helyre tettél, jöhetsz velünk te is az örök boldogság honába...

Karu

Piri, este az utcán megtámadott a férjed. Kiütöttem (karatézom), majd megnyegettem, hogy ha még egyszer kezét emel rád, megölöm.

Karu

Ildi, Móni (PPS-titkárnő) magyar cigány, és beleszeretett egy oláh cigány fiúba. Szerinted kisülhet ebből valami jó? Zsuzsának is feltettem ugyanezt a kérdést, és most nagyon kíváncsi vagyok, mennyire vág egybe a véleményetek!

Karu

A magyar cigányok és az oláh cigányok úgy utálják egymást, mint a szart. Ám ennek ellenére munkám során meglepően sok eszményien harmonikus és tartós vegyes-házassággal találkoztam. A Rómeó és Júlia-párok közös jellemzője, hogy csak nagyon laza kapcsolatot tartanak a rokonságukkal.

Nem a titkárnőért kell tehát aggódnunk, hanem – megint egyszer – érted... Ha egy ilyen személyes problémát együtt boncolgattok, nyilvánvaló, hogy a szokványos munkahelyi kapcsolatnál meghittebb viszonyba kerültetek. De nagyon vigyázz ezzel a lánnyal! Ha ő ki is adja magát, te ne add ki magad, és sose mondj neki olyat, amit később ellened fordíthat!

Már régen felfigyeltem egy furcsaságra, ami egy ideje annyira szembeszökő, hogy rá kell kérdeznem. Miért ironizálsz, ha a Mária-jelenésed szóba kerül?

Talán ma már úgy gondolod, hogy nem is volt igazi jelenés, csak egy felzaklatott gyerek képzelgése?

Zsuzsa

Karu! A hős férjem – egy gyáva féreg! Behúzta fülét-farkát, alázatosan bocsánatot kért, amiért megütött, majd megkérdezte, akarom-e, hogy elköltözzön... Mondtam, hogy igen, és ma reggel az összes cuccával távozott. Még alig bírom felfogni, hogy szabad vagyok, olyan hirtelen történt minden! Csak attól félek, hogy rajtad áll bosszút, és legközelebb nem egyedül, hanem sokadmagával támad rád. Esetleg felbérel profi verőembereket. Nagyon-nagyon vigyázz, mindig nézz körül, és sötétedés után lehetőleg ne legyél egyedül az utcán!

Köszönöm, amit értem tettet! Talán már kislány koromban éreztem, hogy te leszel a szabadítóm, azért pítiztem (sokáig hiába) a barátságodért...

Piri

Magdalena először is megvallotta, hogy a vakságát csak színlelte. Gyanította ugyanis, hogy a férje, aki igen jóképű fiatalember volt, kizárólag a szép birtok kedvéért vette feleségül, s úgy gondolta, ha vaknak tetteteti magát, jobban szemmel tarthatja. (Micsoda paradoxon!) A férj lelepleződése nem soká váratott magára. Néhány nappal a nász után Magdalena késő éjszaka felriadt, majd látva, hogy az ura nem fekszik mellette, nesztelen léptekkel a keresésére indult, s meg is találta, a szolgálólány ágyában. Azok ketten észrevették, a szolgáló tenyerét a szájára tapasztva fojtotta vissza a nevetését, a férfi mutatóujjával csendre intette, majd mozdulatlanra dermedve várták, hogy továbbmenjen. Ő természetesen úgy tett, mintha semmit sem látott volna, s haladt tovább, a férjét szólogatva. Átvágott a szobákon, majd kiment a kertbe, s lerokkadt a nedves fűbe. Bár gyanakodott a férjére, hiszen a vakság imitálására is a féltékenység készítette, együttléteik alkalmával az ura oly ügyesen színlelte a szerelmet, olyan kedvesen és gyöngéden bánt vele, hogy már kezdett éledezni a szívében a remény, kezdte elhinni, hogy csoda történt, s ez a szép, deli fiatalember tényleg beleszeretett. Az undortól és a csalódottságtól reszketve hevert a fűágyon, amikor is észrevette, hogy néhány száz méternyire tőle lángok csapnak föl az egyik házból. Szörnyű dilemma elé került: ha kiáltozni kezd, hogy figyelmeztessen a kezdődő tűzvészre, leleplezi magát, ha elárulja, hogy nem vak, az is kiderül, hogy látta házasságtörő férjét a szolgálólánnyal, s a megalázottságtól való félelme ekkor erősebbnek bizonyult a tisztességénél. Szó nélkül visszament hát hálószobájukba, ahol a férje már várta, s ő összeszorított fogakkal túrta a csókjait, a simogatását, miközben a fülében úgy zakatolt a vér, hogy belesüketült.

Később a büntudat készítette rá, hogy pénzzel kárpótolja azokat, akik őmiatta váltak földönfutóvá.

Karumanta

Ne aggódj, Piri, biztosra veszem, hogy a férjed mostantól fizikai erőszak helyett a szellem erejéhez fog folyamodni. Hamarosan szárnyra kelnek a hírek gyanús izraeli kapcsolatomról...

Karu

A romungrók és az oláh cigányok utálják egymást, a magyar cigányok félnek is az oláh cigányoktól, ennek ellenére a vegyes párok kapcsolatok jók szoktak lenni, fogalmam sincs, miért. De arra figyelmeztess Mónit, hogy semmiképp se költözzenek valamelyikük rokonaihoz: a tartós kapcsolat sine qua non-ja az önálló lakás!

Téged meg arra figyelmeztetlek, hogy ne bízz Móniban, százszor is gondold meg, mit mondasz el neki, mert hiába zárod őt a szívedbe, ő sohasem fog a szívébe záni téged, számára mindig idegen maradsz.

Ildi

Nem, dehogy, egy percre sem hiszem, Zsuzsa, hogy a jelenésem nem volt igazi. Nem a jelenésen ironizálok, hanem azon, ahogy értelmezik. A hívő emberek, ha egy ilyen eseményről hallanak, automatikusan egy sok évszázados séma szerint reagálnak, amit valószínűleg a szentek legendáriuma és a jelenés-ábrázolások alakítottak ki. Eszerint a jelenés kettős természetű: egy konkrét ígérettel vehes elvontság, misztikum, amelynek nagy pocakjából egy bónusz pottyán alá. De ez hülyeség (vagy irodalom). Egy jelenés nem több annál, mint ami, semmit sem tartalmaz önmagán kívül, teljességélmény, így hát mögöttes jelentése sem lehet, mert a mindenségnek nincs mögöttje.

A jelenéshez gyakran társuló jóslat pedig csak arra való, hogy – beteljesülvén – kétkedő barátnőnk orra alá dörgölhessük...

Karu

Kedvesem, kérdésem volna bőven, de visszafogom magam...

Ormos

Karukám, levágattam a hajam, klassz modern frizurát csináltattam, és egy kicsit a lakást is átrendeztem. A szokott időben benéztem a Gondolkodó Antikváriumomba – de immár szabad elhatározásomból! Sok jó baráttra tettem itt szert az évek során, igazán értékes emberek is akadnak közöttük.

Csókollak!

Piri

Bűnvallása után Magdalena távozott a templomból, meg sem várva, hogy a plébános úr feloldozza, vagy valami penitenciát rójon ki rá, s ismét bezárkózott a lakhelyéül kijelölt melléképületbe.

Késő délután megjelentek a lakásunkban a helyi notabilitások, élükön a plébános úrral, s átjött Lusmila is meg a családja. A szüleim nagy tiszteletnek örvendtek, édesanyám számtant és természetismeretet tanított, szigorú volt, szemüveges, kissé bandzsa. Édesapám oktatta az irodalmat és a földrajzot. Egy-egy szép versen vagy megható regényrészleten úgy elérzékenyült, hogy gyakran a könnye is kicsordult. A férfiak sört ittak, a nők és a gyerekek apit (ez egy kukoricából készült tea), majd rövid udvariassági csevej után megkezdődött Magdalena Jimenez Gonzalez ügyének tárgyalása.

Karumanta

Megint egyszer meg kell kérdeznem: hülye vagy te, Piri? Pór-hasonmásra vádászol az Antikváriumban? A pszichológus barátnőmtől hallottam olyan aszszonyokról, akik miután nagy nehezen megszabadultak alkoholista férjüktől, öt perc múlva hozzámentek egy másikhoz... Szólj, ha megint meg kell vernem valakit!

Karu

Kedves Melinda néni!

Nem tudom, mivel érdemeltem ki, hogy a Gondviselés két olyan csodás jótevővel is megajándékozott, mint anyuka és Melinda néni! Hálám nemcsak anyukára és Melinda nénire terjed ki, hanem Béla bácsira is, Melinda néni kedves férjére, akit ugyan nem volt szerencsém megismerni, de biztosra veszem, hogy szintén nagyszerű ember volt.

Sose tudtam eldönteni, hogy vajon anyuka igazán szerette-e apukát. Mert ha igen, akkor anyuka kedvéért róla sem szabadna megfélemedkezni. Melinda néninek mi erről a véleménye?

Milliószor csókolom!

Karumanta

Draga kislanyom!

Jól gondolod edesem, Bela bacsu nagyon jo ember volt, adakozott mindeg, o is akarta, hogy te orokold a szep nagy lakast es az ertekes regi szonyegeket meg a ket nagy festmenyt. Mondta, hogy minden a kis Karumantae!

En azt hiszem dragam, apukaddal nem kell foglalkozni.

Csokol Melinda neni

A bűnvalló ügyének tárgyalása csak néhány percig tartott. Édesanyám nagyon mérges volt, és kérte a plébános urat, hogy szigorúan dorgálja meg Magdalénát, amiért ekkora cirkuszt csinált, és megzavarta a misét. Azzal vádolta, hogy csak a szereplési vágy hajtotta, és valójában nem is bűnvallást akart tenni, sokkal inkább érdekes történetével kérkedni. Mert hát hol az a nagy bűn? Hogy miatta leégett néhány ház, azt jóvátette az adományával. A károsultak feltehetőleg sokkal szebb házakat építettek a pénzből, mint amilyenekben addig laktak. Mi marad akkor? Egy hazugság, kis hiúság – nagyobb bűnöket is megvállanak mások, a gyóntatószékben, ahogy illik.

A plébános úr megígérte, hogy teljesíti édesanyám kérését. Édesapám még halkan, könnyben úszó szemmel megjegyezte, hogy Magdalena azért szépen beszélt, ám édesanyám szigorú pillantására elhallgatott.

Még folytatom a történetet (Magdalena később kétszer is meteorként csapódott be az életembe, mindkétszer mint rossz hír hozója – bár hogy a második hír is rossz volt-e, máig eldöntetlen), de ennél a jelenetnél szeretnék megállni. A „tárgyalás” ugyanis úgy cseng a fülemben, mint egy dallam, amely a jelenlegi életem leitmotívumának épp a fordítottja, olyan, mint egy fordítva lejátszott hangsor. Kitalálja, professzor úr, mire gondolok?

Karumanta

Ildi, te is, Zsuzsa is óva intetek Mónitól, úgy gondoljátok, hogy a rokonszenve nem mély vagy őszinte. Nyilván tapasztaltabbak vagytok nálam e téren, én mégis biztosra veszem, hogy ezúttal tévedtek. Móni megismerkedésünk első percétől ragaszkodik hozzám, rendszeresen ellát bizalmas információkkal, üzenetei végén refrénszerűen ismétlődik a „ne tudj róla!” Ezt mivel magyarázzátok?

Karu

Itt minálunk a bolhából csinálnak elefántot, a bolíviai tárgyaláson viszont az elefántból csináltak bolhát. Erre gondolt?

Várom a folytatást!

Ormos

Rózsa Floreséket csak tegnap gyilkolták meg Santa Cruzban, s máris felröppent a kacsamadár: eredetileg úgy volt, hogy te is velük tartasz, de az utolsó pillanatban lemondtd... Információval felfegyverkezve most végre csípőből tüzelhettem!

Zsuzsa

Persze, hogy Móni téged, a rézbőrűt, közelebb érez magához, mint a tejbegríz Pannit, de ez a rokonszenv csupán viszonylagos. Nagyon kérlek, fogd vissza magad, ne tárd ki a szíved, ha csak nem akarod, hogy beleszarjanak, mint az enyémbé.

Ildi

Rendben van, nem tárom ki.

Zsuzsa rossznéven veszi, hogy az utóbbi időben nem írsz neki.

Karu

Lehet, Karu, hogy én hülye vagyok, de most, hogy egy kissé eltávolodtam a férjemtől, és van némi rálátásom a kapcsolatunkra, sok mindent másként értékelek. Találkoztam vele az Antikváriumban, és volt egy jó beszélgetésünk. Őszintén bánja, hogy rád támadt az utcán, de vérig sértette, hogy féregnek nevezted.

Piri

Tudtam, hogy megfejtli!

Nem sokkal a „tárgyalás” után idegen emberek érkeztek a városunkba, s Lusmilát meg engem elküldtek édesapám unokatestvérének, Alfredo bácsinak a tanyájára. Egy fura, legalább százéves házban laktak, a berendezése is nagyon régi volt, és komikusan unpraktikus: rengeteg arany keretes tükör, a falak mentén kisasztalok egész tömege, rajtuk vázába állított művirágcsokor, és legalább tíz hintaszék, holott Alfredo bácsin és a feleségén, Mirian nénin kívül senki sem lakott a házban.

Mirian néni vak volt, s mi egész ott-tartózkodásunk alatt azt próbáltuk Lusmilával kideríteni, hogy vajon tényleg vak-e, vagy csak színleli, mint Magdalena. A legkülönfélébb, meglehetősen komisz fortélyokat eszeltük ki. Egy alkalom-

mal például kicseréltük az olajat ecetre, s szegény Mirian néni ecetben sütötte ki a húst. (A konyhában mindennek megvolt a helye, hogy tudja, mit honnan kell leemelnie.) De nem is lett volna oka színlelni a vakságot, tekintve, hogy közel s távol nem akadt egyetlen szemrevaló fehérmép sem, ráadásul Alfredo bácsi olyan csúnya volt, mint az ördög.

Úgy három hete lehettünk náluk, amikor váratlanul megjelent Magdalena (számárháton!), s hírül hozta a szüleim halálát.

Karumanta

Amit írtam, nem a férjed szemének szántam. Ha tudom, hogy elolvassa az üzeneteidet, persze hogy nem fogalmazok ilyen durván. De a lényegen ez mit sem változtat. Bomba jó nő vagy, miért mondanál le a családi élet örömeiről egy olyan fazon kedvéért, akinek a szívében csak gyűlölet lakik? Vagy egy másik Antikvárium-látogató kedvéért, aki ugyanez pepitában?

Karumanta

Az idegeimre megy Zsuzsa, a nagy cigányszakértő.

Hogy lehetnének a cigányok egyszerre ET-k és a kontroll csoport? A kontroll csoportot egészséges emberekből verbuválják. Ha ők a kontroll csoport – amit mondjuk még el is fogadok –, akkor mi vagyunk az ET-k, akiknek a szelleme rákos burjánzásba kezdett itt a Földön...

Nincs az a szegény vagy iskolázatlan cigány, aki a lelke legmélyén ne érezné erősebbnek, ha tetszik, felsőbbrendűnek magát nálunk. A piszkálódó üzenetek, amiket az exem családtagjaitól kapok – csupa erőfitogtatás. („Atta macska, ha rád ordítok avval a komoly hangommal 100x megbánod!”)

Ildi

Az üres lakásban igyekeztem szép rendet tartani, mintha édesanyám bármelyik pillanatban betoppánhatna, s ellenőrizhetne. Épp reggelit készítettem magamnak, amikor beállított Magdalena egy idős fehér párral, és közölte, hogy ezek a kedves emberek készek örökbe fogadni és magukkal vinni Európába. Bejelentése olyan abszurd volt, hogy eszembe sem jutott tiltakozni. A férfi az ajtóban maradt, az asszony azonban elindult felém, s akkor láttam, hogy sánta. Hozzám érve a mellére vonta a fejemet. A teste ijesztően rángatózott, és csak akkor eszméltem rá, hogy a zokogás rázza, amikor kis késéssel a könnyei is eleredtek.

Karumanta

Édes Karu, délután megyek, írd meg, mit vásároljak! És igenis ki fogok takarítani, és meg is fürdetlek! A munka miatt ne aggódj, egy barátnőm bejár segíteni, és a jövő héten Panni is munkába áll, bár nem tudom, mi hasznát vesszük, mert egyelőre beszélni sem nagyon tud.

Móni

Kérem, folytassa!

O.

Karukám, dél körül nálad leszek.

Ildi

Professzor úr, azért hallgattam, mert néhány napja kis híján agyonvertek az utcán. Nagy szégyen ez egy karate bajnokra, de hátulról támadtak és váratlanul. Hárman voltak, s bár a küllemük alapján magyarok is lehetek, csaknem biztosra veszem, hogy külföldiek voltak. Az ilyen nagy verés ugyanis sose nélküli a verbalitást, ezúttal azonban néma csöndben zajlott. Szerintem a támadók nem akartak eligazítást nyújtani a nyelvükkel.

Karumanta

Letaglózott a levele. Kikre gyanakszik? Van egy rendőrnnyomozó páciensem, gyilkossági ügyekkel foglalkozik, máris szólok neki.

Mennyire súlyos a sérülése?

O.

Karu, este felugrom. A rendőrség jutott már valamire?

Zsuzsa

Agyrázkódásom volt, eltört a bal csuklóm és megrepedt a medencecsontom. Meg persze kisebb zúzódások. És hogy kikre gyanakszom? A bőség zavara... Nemrégiben egy volt osztálytársnőm férje akart megverni, mert arra buzdítottam a nejét, hogy hagyja el, de nem hiszem, hogy ennek a mostani esetnek ő állna a hátterében. Lehettek azok az örültek is, akik szerint benne volt a kezem a mexikói főpap meggyilkolásában. Esetleg Rózsa Flores hívei akartak elégtételt venni, amiért cserbenhagytam Edut, s az utolsó pillanatban lemondtam a közösre tervezett utazást...

Köszönöm, ha szól a nyomozó páciensének, mert úgy látom, a rendőrség nemigen töri magát.

Lehet, hogy mégiscsak megöl engem a pók?

Karumanta

Ha jössz este, Zsuzsa, hozz egy pakli kártyát!

A kórházban a rendőröknek személyleírást adtam a támadókról – ennyi. De ma Ormosnak is beszámoltam az esetről, és megígérte, hogy szól az egyik páciensének, aki gyilkossági nyomozó.

Karu

Kedves hölgyem!

Ha önnek is megfelel, délután 5 óra tájban felkeresném.

Mohácsi Péter alezredes

Ki írt neked ma?? Ormos a múlt héten meghalt!

Zsuzsa

Ki a fene maga??? Élvezi, hogy a frászt hozza rám??

Karumanta K. I.

Írd már meg, hogy mit vegyek! Most ki tudnék szaladni vásárolni.

Móni

Már nem vagyok bomba nő, meghíztam. Három éve rákos lettem, és kipakoltak.

Piri

Elnézést kérek, Karumanta, ha megijesztettem, de a professzor úr megkért, hogy vegyem át magát, és nem tudtam, hogy kezdjek hozzá. Nyilvánvaló, hogy nem a legjobb megoldást választottam.

Onika

Az alezredes a maga páciense?

Karumanta

Igen.

O.

Vegyél, amit gondolsz.

Karu

Hogy szólítsam? Mi a titulusa?

Karumanta

Kedves Péter,

ma éjjel végre úgy aludtam, mint egy kisangyal, viszont reggelre kelve feltámadt bennem a kisördög: már megbocsásson, de honnan tudhatná azt maga, hogy a továbbiakban nincs mitől félnem? Olyan ez, mint amikor az amerikai filmekben valaki megígéri a másiknak, hogy minden rendben lesz, holott nem rajta múlik, hogy rendben lesz-e...

Karumanta

Jobban meggondolva is úgy látom, hogy Onika nem normális. Remélem, nem akarod folytatni vele az analízist! Egyáltalán, minek neked analízis?

Ormos feleségét hordágyra szíjazva vitték át a férje kórházi ágya mellől az idegklinikára. Altatják, de hónapokba is beletelhet, amíg elmúlik az öngyilkossági veszély. Ha ugyan elmúlik. Az eget-földet rázó szerelemnek megvan a böjtje. Milyen szerencse, hogy nekem sosem volt részem ilyenben...

Zsuzsa

Ildi, hatalmas úr tátong a lelkemben... Zsuzsa lebeszél róla, hogy folytassam az analízist Onikával, de nem hiszem, hogy helyes volna semmibe vennem a professzor úr kívánságát.

Karu

Nem kell titulus.

Akarja folytatni velem a munkát? Mert akkor végigolvasom az eddigi levélváltásukat.

Na jó, már olvastam. Volna is néhány megjegyzésem, csak nem tudom, kíváncsi-e rájuk.

Onika

Kedves Karumanta,

kapásból tett ígéretem hitelessége százalékban kifejezve 98 volt, de most már 100. Úgyhogy aludjon továbbra is, mint kisangyal, ezek nem bántják többé.

Kézcsók,

Péter

Ezek?? Maga tudja, hogy kik vertek meg??

Karumanta

Igen, szeretném folytatni magával a munkát. Így, levélben gondolta, vagy személyesen? Az email-analízist a kényszer szülte, vagyis a professzor úr betegsége.

Különös fickó ez az alezredes Péter. Órákon át taglaltam neki, kik és miért akarthattak megverni, mindenki más áttekinthetetlennek talált volna egy ilyen hirtelen rázúduló, sok szálon futó történetet, ő azonban egy pillanat alatt kiszűrte a lényegét, és nem csak azt tudta, hogy a lehetséges motívumok közül melyik az igazi, hanem mindjárt a konkrét elkövetőket is beazonosította. Olyan, mintha a visszáján közlekednék otthonosan annak a világnak, amelynek mi a színén. Vergilius alezredes az Alvilágban... Így hát az ellen sem berzenkedem, hogy láthatólag esze ágában sincs „ügyet” csinálni az esetemből (az elkövetőket letartóztatni, bíróság elé állítani, stb.) Ő tudja...

A professzor úr halála a vártnál is fájdalmasabban érintett. Magát?

Karumanta

Kedves Karumanta,

van némi terepismeretem, így a feladat nem volt túl nehéz. Ha a jövőben még bármi problémája adódnék, állok rendelkezésére.

Péter

Karu, Dominik kérdezteti, hogy cigányok voltak-e, akik megtámadtak.

Móni

A külsejük alapján lehetek volna, de nekem még soha semmi afférom nem volt cigányokkal, úgyhogy ezt a lehetőséget, azt hiszem, kizárhatjuk.

Kedves Dominiktól, hogy foglalkozik velem, remélem, hamarosan megismerhetem!

Karu

A professzor úrral folytatott levelezéséből úgy veszem ki, hogy magának minden kapcsolata megszakadt korábbi családjával, ismerőseivel – egyáltalán Bolíviával. De miért? Miért nem írt soha Lusmilának vagy a plébánosuknak? Ők nyilván nem kezdeményezhettek, mert nem tudták, hol keressék. Arra sem gondolt soha, hogy hazalátogasson?

Ami a professzor urat illeti – a nyakamba szózott egy csomó munkát, plusz a feleségét, hogy biztosan itt maradjak, bár egyelőre amúgy sem állt még szándékomban elmenni.

Jót derültem a megfogalmazásán („Vergilius alezredes”), Péter tényleg a világ visszáján él, aminek az a hátulütője, hogy a színén viszont egyáltalán nem ismeri ki magát.

Onika

Ne törődj Zsuzsával, ha kedved van folytatni a beszélgetést az Ormos-tanítvánnyal, folytasd!

Az alezredes miért jár Onikához?

Ildi

Teljesen mindegy, volt-e afférod cigányokkal, megbízásból is csinálhatták. Dominik a hétvégén fölkerekedik, és titokban lefotóz néhányat azok közül, akik szóba jöhetnek. Hátha felismersz valakit. A családja nagyon gazdag és befolyásos, régiségkereskedéseik vannak Budapesten és vidéken is.

Móni

Hogy miért nem írtam az otthoniaknak? Áthidalhatatlannak tűnő távolságra kerültek tőlem, s nemcsak földrajzi, hanem hogy úgy mondjam létdimenziós értelemben is. De nem olyan érzés volt, mintha ők haltak volna meg, hanem mintha én. Egyébként a nevelőnőm segítségével nélkül gyakorlatilag is kivitelezhetetlen lett volna egy levél feladása (egy kukkot sem beszéltem magyarul, nem tudtam, hol a posta, pénzem sem volt bélyegre, stb.), a nevelőnőmnak viszont nyilván esze ágában sem volt ösztönözni a kapcsolattartást. Azután – nem évek, hónapok, csupán néhány hét elteltével – törlődött az agyamból a spanyol nyelv. Tehát spanyolul már nem tudtam, magyarul pedig még nem, így a belső beszéd is elhallgatott a fejemben (ami pedig egyesek szerint maga az emberi tudat!). Nem maradt meg más, csak a spanyol nyelvű *Miatyánk*: hosszú időn át az egyetlen szál, amely Istenen kívül a nyelvi jelek révén szimbolikus viselkedésre képes emberi nemhez fűződött.

Karumanta

Mónikám, nagyon kedves Dominiktól, hogy segíteni próbál, de ne fáradjon, mert jobban visszagondolva már biztos vagyok benne, hogy nem cigányok voltak a támadóim.

Karu

Azt hiszem, az alezredesnek azért van szüksége pszichiáterre, mert egy fordított albatrosz: lent szárnyal, fent csetlik-botlik...

Karu

Nem mondtam, mert volt bajod elég, de a múlt héten többször is durván megfenyegettek. Gondolod, segítene nekem is a csoda-rendőr?

Ildi

Biztosan segít, írd neki, és hivatkozz rám! (mohacsi222@gmail.com) Kik fenyegettek meg?

Karu

Nekem is volt ilyen nyelvi elsötétülésem, de csak átmenetileg. A magáé – ami a spanyolt illeti – végleges? Írja le nekem, milyennek képzeled a felnőtt Lusmilát!

Onika

Karu, a XVI. kerületben fogunk lakni, egy gyönyörű családi házban (tegnap láttam), amit Dominik apukája ajándékoz nekünk, a Kálvin téri üzletükkel együtt. Júliusra tervezzük az esküvőt. Ők egy *igazi* család, nem egy olyan semmilyen, mint a miénk.

Móni

Nem válaszolt: emailben folytassuk, vagy találkozunk személyesen?

Átküldöm egy volt osztálytársnőmmel, Pálmay Piroskával folytatott levelezésemet. Amint látni fogja, elég durván beavatkoztam az életébe, és nagy bajt okoztam. **De nem tudom, hogy miért!** Hogy valamelyest félrevezetett, nem tűnik elégséges oknak a nagy düláshoz, amit véghez vittem. Talán valami gonosz varázslat folytán ebben az országban mindenki pók? Mit tehetnék, amivel helyrehozhatnám a hibámat?

Lusmilát nem tudom felnőttként elképzelni.

Karumanta

Nem mindenki pók, és maga nem okozott bajt, ellenkezőleg, megmentette Piroskáék házasságát. De most már hagyja őket békén.

Ragaszkodom hozzá, hogy elképzelje a felnőtt Lusmilát, sőt, írjon neki levelet (nekem címezve, magyarul).

Egyelőre folytassuk a munkát a jelenlegi formában.

Onika

Ildi, ne halogasd, lépj kapcsolatba az alezreddessel!

Karu

Megtörtént. És úgy belezúgtam, mint még soha senkibe...

Ildi

Mi van???????????

Karu

Na jó, megpróbálom.

Lusmila!

A pszichiáterem erőszakoskodik, hogy írjak neked, aminek persze nincs semmi értelme, mert miközben a szavak nélküli, misztikus kommunikáció egy percre sem szűnt meg közöttünk, a verbális közös nyelv hiányában ki-zárt. Increible pero cierto: quince años de un momento a otro, se me olvidó el español.

!!!

Mielőtt elájulnék (a késleltetett ájulás a specialitásom), volna két kérdésem:

1./ Mit mondott Zolinak, amitől egyszerűen euforikusan boldognak és sza-badnak érezte magát?

2./ Mit mondjak Piroskának, ha újra jelentkezik?

Karumanta

Karu, szakítottam Dominikkal. Majd személyesen elmondom, hogy miért.

Móni

Zolinak Kartúmról meséltem, amely minden bizonnyal a Föld legcsúnyább városa.

Kizártnak tartom, hogy a törtétek után Piroska még jelentkezék.

O.

Zsuzsa, a titkárnök, Móni szakított oláh cigány vőlegényével, pedig már az esküvőt is kitűzték. Próbálta, de képtelen volt elmagyarázni nekem, hogy mi-ért – mert ő maga sem érti. Én viszont, hála Ormosnak, értem. **Móni magyar!** A vérszerinti származás nem számít, amint a félzsidó-félsváb Ormosnál sem számított. Ahogyan a professzor úr elmagyarázta nekem, a magyar hovatar-tozás-tudat titkos, olyannyira, hogy ha valaki beszél róla, hogy magyar, azzal elárulja, hogy nem az. Móni szülei szégyellik, hogy cigányok, azért vallják ma-gukat magyarnak, tehát nyilvánvalóan nem magyarok. Szegény Móni viszont nem tudja kibökní ezt a vallomást, mert ő tényleg magyar! Mindebből persze az is következik, hogy én sem világosíthattam fel, mert ez a magyar-mivolt olyasmi, mint a lepke hímpora, ha hozzáérünk, letöröljük, és a lepke meghal.

Karu

Mitől olyan csúnya Kartúm? És miért repesett Zoli a boldogságtól, hogy egy afrikai város csúnya?

A professzor úr feleségének javult az állapota? Úgy hallottam, az idegklini-kán ápolják.

Karumanta

Jó kacifántos magyarázatot találtál Móni visszakozására. Szerintem egyszerűen bepánikolt az oláh cigány családtól.

Zsuzsa

A Kusita Birodalomnak az egyiptomiaknál sokkal hegyesebb szögű piramisai unpraktikusak voltak, hiszen az elhunytakat nem bennük, hanem alattuk temették el, viszont nyilvánvalóan szépségre törekedtek, s úgy törtek utat a gótika felé, mint a szellemtörténet pionírjai. A népi építészet ezzel szemben kizárólag praktikumra törekedett, szépségre minimálisan sem, a házak egyformák voltak és jellegtelenek (a társadalmi státuszt nem a lakóház milyensége, hanem az öltözék, az ékszerek és az állatok száma jelezte). A modern szudáni építészet alkotásai unpraktikusak, mint a piramisok és semmitmondók, mint a régi falusi házak. És ez így is marad, amíg csak egy lángelekű építésznek nem sikerül átlöknie a szerencsekereket a szépség-praktikum mezőbe. A sok kudarcba belefáradt kartúmiak mostanság hidak ijesztő sokaságát építik – archaikus poézise okán egy híddal nem lehet túl nagyot tévedni.

Huangot heves tiltakozásom ellenére még mindig altatják.

Készül rá, Karumanta, hogy elhagyja Magyarországot?

O.

Attól, hogy egy magyarázat kacifántos, még lehet igaz. Amúgy meg maga a gondolat pofonegszerű, csak kifejtve tűnik kacifántosnak.

Karu

Onika azzal ijesztgeti Pétert, hogy minél otthonosabban mozog a boldog szerelemnek köszönhetően idefent, annál kevésbé fogja magát kiismerni odalent, s lassan nem lesz egy felderített ügye sem... Péter komolyan veszi a fenyegetést (annyira még nem tud tájékozódni a felszíni világ gondolati útvesztőjében, hogy felismerje a tréfát), és közölte: ha választania kell, a szerelmet fogja választani!

Ildi

Ez mindenesetre megnyugtató, mert Onikától még az is kitelik, hogy nem tréfál.

Karu

Miért hadakozott az altatás ellen? Maga szerint nem kell öngyilkosságtól tartani?

Elvileg megérkezésem óta készülök elhagyni Magyarországot, de gyakorlati útitervem sosem volt és ma sincs.

Kartúm a szülővárosa?

Karumanta

Karu, elkísértem Pannit Kalocsára, a női börtön kapujáig, és kint megvártam. Most találkozott először a húgával, Brigittával a szörnyű eset óta. Miután röviden elmondta, mi történt odabent (Brigitta nem mutat megbánást, Zolit okolja, amiért élete hátralévő részét talán börtönben kell töltenie, és a turáni átkot emlegeti), elnevette magát, rám kacsintott, és megölelt, de olyan forró szeretettel, hogy egészen elképedtem, és én is megszerettem őt.

Móni

Huangnak esze ágában sincs megölni magát, az altatás csak árt neki, fizikailag és pszichésen is.

Igen, Kartúm a szülővárosom. Apám egy szudáni-kínai olajvállalat társelnöke. Kínai gyerekek közt nőtem fel, és ezért majdnem anyanyelvi szinten beszélem a nyelvüket, Huang nagy öröme, akinek sohasem volt nyelvi elsötétülése.

Köti valami (vagy valaki) Magyarországhoz?

O.

Szeretem a magyarokat. Biztosan ismeri a professzor úr elméletét arról, hogy ki magyar. Rém bizarr, amikor olyan emberekről, akikről a legkevésbé feltételeznénk, kiderül, hogy magyarok, amint legutóbb a romungró titkárnőnkéről, majd Zoli sváb nagynénjéről derült ki, akik a felismerést követőleg mindjárt egymás keblére is borultak a kalocsai börtön kapujában. Maga szerint van még egy olyan nemzet a világon, amely a tényleges származástól teljesen függetlenül verbuválja tagjait, akik öntudatlan elhatározással egy láthatatlan toborzóbizottság előtt írják alá egy életre? Magyarok lenni – színtiszta költészet!

Személy szerint csak az író barátnőmtől fájna elválnom, ő viszont, a szerelemtől bódultan, valószínűleg csak némi késéssel venné észre, hogy eltűntem.

A professzor úr úgy látta, hogy Huang nem öregszik. Gondolhatnánk, hogy csak ő nem vette észre rajta az öregedés jeleit, mert annyira szerette, csakhogy mások is úgy hiszik, hogy évtizedekkel fiatalabb a professzor úrnál, ami megismerkedésük időpontját tekintve lehetetlen.

Karumanta

Mivel a diszkréció immár okafogyottá vált, elárulhatom, mi a titka Huang örök fiatalságának: az évek során plasztikai műtétek tömegén esett át, hogy megőrizze a szépségét. Betegesen féltékeny volt a professzor úrra, ezért azzal az ürüggyel, hogy meglátogatta a családját Kínában, időről-időre Egyiptomba utazott, ahol egy kiváló plasztikai sebész, családunk régi barátja, ezt-azt igazított rajta. Bizonyosra veszem, hogy mihelyt kiszabadul az idegklinikáról, vissza fog térni Kínába, és végre nyugodtan megöregszik.

Én kezdetben azt hittem, hogy a magyar nemzet egyáltalán nem létezik, mivel konkrétan nem létezik. Ügyes húzás volt átmenteni magát fikcióba, mert így jó sokáig fennmaradhat.

Ha a sérüléseiből felgyógyult, vajon képes lesz újra karatézni? Ha nem – hogyan tovább?

O.

Már sokszor megsérültem (bár ilyen súlyosan még nem), és eddig mindig helyre jöttem.

Miért Egyiptomban voltak Huang műtétei? A szudáni orvosok kevésbé felkészültek?

Azt hittem, szegény sorból származik, netán „Szudán elveszett fiainak” egyike. Ha a családja az elithez tartozik, miért Magyarországra jött tanulni?

Maga szerint a fikció erősebb, mint a valóság? Én úgy látom, hogy a mű-magyarok az igaziak kinyírására készülnek.

Karumanta

Karu, tudsz valamit Onikáról? Péter ma délután a megbeszéltek időben elment hozzá, de nem volt ott, amire még nem volt példa.

Ildi

Onika, Péter hiába kereste. Nincs semmi baj? Válaszoljon!

Karumanta

Zsuzsa, Onika eltűnt. Kérlek, nézz utána, mi történt vele!

Karu

Draga kislanyom,

reg nem irtal, isten orizzen hogy te menjel el elobb. Ugy lesz jo, ha mi varunk rad Rozsival, akkor biztosan nem keruljuk el egymast.

Melinda neni

Annyit sikerült megtudnom, hogy Onika ma reggelre kapott rendőrségi idézést az Ament-házaspár gyilkossági ügyében. A saját fiukat ölték meg, aki O.-hoz járt analízisre. Egy pszichiátert köt a titoktartás, lehet, hogy ebből lett a baj. Az sem jó ómen, ha a kekeckedő tanú néger. Amint újabb információhoz jutok, jelentkezem.

Zsuzsa

Klassz vagy, Zsuzsa!

Karu

Ugye? Mégis mindig fenntartásaid voltak velem szemben. Sose engedtéél magadhoz olyan közel, mint Ildit vagy Ormost. Az ő érdekükben még ártani is kész voltál nekem, de nem haragszom.

Zsuzsa

Sose ártottam neked! Miről beszélsz??

Karu

Este 11 tájban felugrom.

Péter

Amikor arra kértelek, hagyd abba Ormossal a kontrollálatlanná vált analízist, már többen is a felfüggesztését szorgalmazták. Én nem csatlakoztam hozzájuk, Onika rendőr páciense (Ildi új pasija) mégis engem fenyegetett meg, hogy kinyír, ha nem állok le. Már évek óta jár Onikához, ennyi ideig nem tart egy analízis, szóval az sem világos, hogy valójában milyen kapcsolat van közöttük.

Zsuzsa

Mivel fenyegetett meg P.?

Karu

Kedves Karumanta,

bízunk benne, hogy Anyánk megvédi önt minden ártó hatástól. Az imádság erejébe vetett hittel, reménykedő szívvel várjuk továbbra is körünkbe!

Luisa-Fontana Balogh

Néhány éve Ildi férje, S. fejre állt a kocsijával, amit a szerelő szerint megbuheráltak. Az egyik gyanúsított egy rövid ideig a páciensem volt, így hát felröppent a hír (neked nem kell magyaráznom, milyen gyorsan megy ez nálunk), hogy én bujtottam fel, bosszúból, amiért S. Ildi kedvéért elhagyott.

Zsuzsa

Korábban te jártál Ildi férjével?? Miért próbálták kinyírni? És hogy lehet egy pletykával zsarolni?

Karu

Drága Melinda néni!

Bocsásson meg a hosszú hallgatásért, de nagyon sok volt a munkám. Örömmel tudatom, hogy a vádaskodásoknak vége szakadt, már senki sem üldöz.

Írjon magáról! Hogy telnek a napjai?

Csókolom,

Karumanta

Igen, jártam vele egy rövid ideig. Nem volt komoly.

S. egy liberális befolyás alatt álló cigány szervezet vezetői ellen vallott egy bűnügyben.

Itt a gyökere Ildi későbbi kálváriájának – és a tiédnek is! A liberálisoknak azért szálka a szemükben, mert a férje nekik rontott, az ellentábornak meg azért, mert egy cigányhoz ment feleségül. Te pedig mindkét tábornak azért, mert Ildi a kebelbarátnőd.

Zsuzsa

Eddig csak annyi biztos, hogy O. már nincs a rendőrségen. Feltehetőleg egy másik szerv is kihallgatja.

Ildi

Kötte hiszem, hogy az összes támadás Ildi, illetve a férje miatt ér! A rágalmaknak biztosan nem közös a gyökere, ennyire még Magyarország sem kicsi.

Nem válaszoltál: hogy lehet egy pletykával zsarolni?

Elképzelhető, hogy „beteknikáztak”, vagyis olvassák az üzeneteimet.

Karu

Szarok rá.

Mi sem könnyebb, mint pletykából fegyvert kovácsolni, csak ismerni kell a technológiát.

Zsuzsa

„Különös éjszaka volt...” Egész éjjel fönt voltam, euforikus állapotban vártam Péter bejelentkezéseit, s közben elkezdtem írni egy regényt anyámról... Az eufóriát az aggodalom és a boldogság robbanóelegye okozhatta: egyszerűen egy csapat tagjává váltam, a veszély és a szolidaritás izzásában eggyé olvadtam a többiekkel, s amíg korábban a csak önmagamért való aggodás zsibbasztó volt és deprimáló, ez az új aggodalom lelkesedéssel töltött el, és az egekbe emelt. Tudatára ébredtem, hogy mi mindannyian erős és bátor emberek vagyunk, akik készek és képesek megvédeni azt, aki épp segítségre szorul közülünk. Bocsáss meg, hogy mindeddig buta bújócskává degradáltam a barátságunkat: te bújsz én mögém, én bújok temögéd... de hát a mi esetünkben nem lehetett eldönteni, ki az erősebb, ezért felváltva játszottuk a gyöngébb, illetve erősebb szerepét, az én beteges forogatókönyvemnek megfelelően. Az életemet lehorgonyozta anyám sugalmazása, miszerint csak az a kapcsolat nevezhető eszményinek, amelyben az egyik fél életképtelen, s mankónak használja a másikat. S mivel anyámat hosszú időn át isteni lénynek gondoltam, sugalmazása nem javaslat volt, hanem parancsolat. Átküldöm, amit erről írtam. (6)

Ma éjjel vált világossá előttem, hogy a családukban zajló pszicho-krimi valójában csak egyik kamaraelőadása volt a kiszolgáltatottság-zsarnokság univerzális duettjének, amelyet immár nem csupán a társadalmi osztályok nagy kórusa ad elő, hanem az atomjaira hullott társadalom egymáshoz láncolt parányai is. A valóban eszményi kapcsolatok az erőmegosztást tekintve úgy működnek, mint a közlekedőedények: az aktuálisan épp erősebb átenged valamit az erejéből az éppen gyengébbnek, s a megosztás minden harcostársra kiterjed! Azok a kapcsolatok pedig, amelyekben az erő az egyik oldalon összpontosul, a másik felet örökös vegetálásra, a semmibe vett közösséget pedig halálra ítélik.

Péter most érkezett meg a Falk Miksa utcába (Nemzetbiztonsági Hivatal).

Ildi

A házasságodban mi volt a szereposztás? Gyöngye voltál vagy erős?

Hogy hatott rád anyádnak a szexualitással kapcsolatos attitűdje?

Zsuzsa meglepően rendesen viselkedik, ő is igyekezett utánanézni, mi történt Onikával, és nem érdekli, hogy esetleg lehallgatnak (leolvasnak? hogy kell ezt mondani?)

Karu

Mégis, mit gondolsz, miért nem érdekli?

Amikor összejöttem a volt férjemmel, azt hittem, hogy mint sorsüldözött roma ő lesz a gyengébb fél, de gyorsan kiderült, hogy nem, és hogy a játék fordítva sem játszható, mert fukarul őrzi az erejét, nem osztja meg senkivel, inkább egyre csak gyűjt hozzá.

Anyámnak a nemiségtől való viszolygása megmétélyezte a szerelmi életemet. Ha egy férfi szexuálisan vonzott, nagy ívben elkerültem, csak olyanokkal kezdtem viszonyt, akik nem vonzottak – és nem vettem észre, hogy mit

művelek! Milyen író az, mondd, akinek egy ekkora életvezetési gikszer nem tűnik fel??

O.-t a rendőrség után valóban a nemzetbiztonságiak hallgatták ki.

Ildi

Mi köze van Zoli ügyének a nemzetbiztonsághoz?

Zsuzsa tényleg járt korábban a férjeddél?

Karu

Szeretett volna. Sok cigány pasinál próbálkozott, fennkölt pszichológus-dumával közeledett hozzájuk, mintha az érdeklődése tisztán elméleti volna, ezért a kiszemeltek fejvesztve menekültek előle.

Mivel P.-nek arra sem maradt ideje, hogy reggel hazajöjjön átöltözni, egyelőre nem tudom, mit akartak a nemzetbiztonságiak, vagy hogy a rendőrség miről faggatózott éjszakába nyúlóan.

Ildi

Na, itt vagyok (hogy a professzor urat idézzem).

A kihallgatások során maga is szóba került, ha tanúként beidézik, ügyvéddel menjen. A hatóságok lelki szemei előtt egy nemzetközi homoszexuális hálózat lebeg... Ha a homofókok összezárnak, Zoli szülei megússzák az életfogytiglant.

Az egyiptomi orvosok szaktudása valóban felülmúlja a szudániakét. Ők gyártják a szüzeinket is, férjhez menés előtt.

Azért választottam magyar egyetemem, mert amikor a középiskola befejeztével apám Londonba küldött, hogy tökéletesítsem angol nyelvtudásomat, egy emeletes busz felső szintjén csak Ormos professzor mellett volt szabad hely... Így lett lejegyezve a „jól őrzött Táblán”.

A következő házi feladat: írjon Lusmilának, de most már küldje is el a levelet!

Ha a mű-magyarok végeznek az igaziakkal, akkor nekünk, idegeneknek itt befellegzett.

O.

Zsuzsa, O. előkerült. A hatóságok homoszexuális-ügyet akarnak kreálni az Ament-gyilkosságból. Amennyiben az ügyvéd terelte ebbe a mederbe a nyomozást, ügyesen tette.

Ha Mohácsi P. szerinted nem analízisre jár Onikához, milyen kapcsolatot gyanítasz közöttük?

Karu

Hármat találgathatsz. És ne gyere az Ildi-üggyyel! – Mohácsi játszhat két kapura is.

Zsuzsa

Te nem vagy normális!

Karu

Ha valaha még kapcsolatba lépek Lusmilával, személyesen szeretném, nem levélben. Visszagondolva koravénnek látom, az éleslátása és az iróniája nem gyerekre vallott. Remélem, nem azért nem tudom felnőttként elképzelni, mert túl gyors felnőtté válása egy rövidre szabott élet előjele volt.

Mi az a „jól őrzött Tábla”?

Karumanta

Nem igaz, hogy a mi családunk *semmilyen*, sőt, nagyon is különleges. Más szülőktől eltérően az én szüleim nem azt akarták, hogy többre vigyem náluk, a jövőmet illetően nem volt tervük, tanulásra sem buzdítottak, tulajdonképpen nem is neveltek, ha ellenkeztem velük, azonnal engedtek. Talán örökbe fogadtak, és azért nem mertek irányítani, mert féltek, hogy akadályoznák a más gyerekét abban, hogy a maga útját járja? Te nem tapasztaltál hasonlót?

Móni

Írjon le néhány olyan esetet, amikor Lusmila tanújelét adta az éleslátásának vagy az iróniájának!

Hasonlít valamiben Ildi Lusmilához?

A „jól őrzött Táblán” az iszlám vallás szerint Isten mindazt lejegyezte, ami a Feltámadás Napjáig létezni és történni fog.

Onika

Nem igaz, hogy a szüleid mindig mindenben engedtek neked. Már elfelejtetted, milyen hevesen ellenezték Dominikot? A családja fene nagy gazdagsága sem hatotta meg őket. Úgy látszik, mégiscsak van valami elképzelésük (vagy sejtésük) a te utadról...

Az én esetem más volt. A nevelőanyám piedesztálra állított engem, és nem érte be annyival, hogy nem korlátoz, hanem igazodott is hozzám. Szerencse, hogy erről csak mostanában szereztem tudomást, mert gyerek fejjel megrémített volna. Könnyebb volt így elviselni a magányt, mintha az okát is tudom.

Karu

Maga muszlim? Fatalista, nem hisz a szabad akaratban?

Lusmila egy évvel idősebb nálam. Sohasem volt konfliktusa a felnőttekkel, úgy játszotta az életben rá osztott gyerek-szerepet, mintha egy színdarabban statisztált volna, az utasításoknak zokszó nélkül eleget tett, mert ezzel elérte, hogy ne zavarják a teljes darab szemlélésében, s minden reggel úgy ébredt, mint akire egy szappanopera következő élvezetes epizódja vár. Igyekezett kitalálni, mi lesz a következő fordulat, kisakkozni a szereplők várható lépését, ami az esetek többségében sikerült is neki, de a cselekmény alakulásába nem avatkozott be, ahogyan egy tévéjátékba sem szól bele a néző. Fölényes kívülállása azonban egy csapásra megszűnt, ha úgy látta, hogy az egyik szereplő a rabszolgájává akarja tenni a másikat. Ilyenkor valósággal kivetkőzött magából, tombolt felháborodásában, s bekiabált az előadásba, mint egy kisgyerek a bábszínházban, ha a Patkány vagy a Fafejú valami alávalósággra készül. A báb-

bá tevős játék nálunk igen ritka volt, míg Ildi legutóbbi leveleiből úgy veszem ki, hogy itt (Magyarországon? vagy Európában?) nagyon is elterjedt. Lusmila megsejthette, hogy ez a fajta rabszolgaság, mint valami epidémia, készül átterjedni a mi kontinensünkre. Magdalena ügyét is ebbe a kategóriába sorolva ítélte meg (vagyis másképpen, mint a felnőttek!): úgy látta, hogy Magdalena a krumpliföldjével meg akarta vásárolni a férjét, s cserébe elvárta, hogy a szép fiatalember úgy ugrál majd, ahogy ő fütyül. Az idillhez, amelyre Magdalena igényt tartott, Lusmila szerint az kellett volna, hogy a férj vakuljon meg.

Ildi most jutott el oda, ahová Lusmila nyolc-tízévesen.

Karumanta

Nem gondolod, Ildi, hogy anyád nagyon magányos lehetett az Olümposznak álmodott kakasülön?

Karu

Isten eleve tudja, hogy mit fogunk akarni, a jól őrzött Táblára a szabad akaratunk szerinti történéseket jegyzi fel. Ahol nincs Idő, ott nincs egymásutániség. Isten csak a körülményeket teremti meg hozzá, hogy amit akarunk, megtörténjék.

Apám után hivatalosan muszlim vagyok, anyám után viszont, nem hivatalosan, keresztény.

Ha Ildi csak mostanában kezdett el hasonlítani a maga kedves Lusmilájához, mi hozta össze magukat? Mi indokolja és táplálja ezt a mély barátságot?

Onika

Hogy anyám magányos volt-e, nem tudom. Csak azt tudom, hogy én az voltam. Tompa Mihály után szabadon: „Neked két anyát adott a végzeted, Nekem csak egy volt, az sem szeretett...”

Ildi

Draga kislanyom!

Amiota volt a combnyak tores, nem jaro ki, egy szeretet intezmenybol hozzak az etelt.

Csokollak dragam,

Melinda neni

Én azt hittem, hogy a keresztények Dél-Szudánban élnek. A szülei nem hiányolják?

Eddig nem gondolkodtam rajta, mi fűz össze Ildit és engem, az a mély, kölcsönös rokonszenv, amely első látásra feltámadt bennünk, nem olyasminek tűnt, ami megmagyarázható. A továbbiakban pedig az azonos hit, az azonos érdeklődés, a gondolatok mindig inspiráló cseréje, az egy húron pendülő humorérzék és a feltétlen, sok próbát kiállt bizalom szolgálhatott volna a barátság magyarázatául. De most, részben a maga kérdése, részben Ildi legutóbbi levelei barátságunk mélyebb okát is felfedték: Ildi Lusmila hasonmása. A személyisége ugyan egy bizonyos késleltető tényező hatására csak mostanra bon-

takozott ki teljes egészében, de az azonos végeredményhez nyilvánvalóan csak azonos kiindulásból lehetett eljutni. (A késleltető tényező az anyja volt, amit én végtelen hülyeségemben nem vettem észre – Lusmila bezzeg észrevette volna! –, pedig a *Bovary kisasszony* című regénye e tekintetben magáért beszél. Bovaryné szeretetre-szerelemre képtelen leányának lelkét is az anyja szeretetlensége dermesztette meg, amíg a párizsi Kommün borzalmi közepette egy macska iránt fellángolt szeretete („Macska-Megváltó”!) föl nem ébreszti tetszhalálából, s képessé nem teszi a szeretetből sarjadzó megbocsátásra is. Átküldöm ezt a részletet.) (7)

Szegény Ildi bizonyos értelemben mindvégig egy tévedés áldozata volt. Azt hitte, hogy én vagyok az alteregója, pedig nem én vagyok, hanem az unokatestvérem.

Karumanta

Édes Melinda néni!

A nagy távolság miatt itt a Földön talán nem találkozunk, de az Égben biztosan! Ne tessék aggódni, **minden rendben lesz!**

Csókolom,

Karumanta

Egy valamiért mégis hálás lehetek anyámnak: megadta a kezdő lökést az íróvá válásomhoz. Az örökösen zátonyra futó beszélgetéseinkért rosszul fogalmazott mondataimat okoltam, s ezért nagyjából tízéves koromban már kezdetét vette ádáz küzdelmem a magyar nyelv tökéletes birtokba vételéért... Átküldöm ezt a részt. (8)

Ildi

Anyám már nem él. Rabszolgaként érkezett Dél-Szudánból Kartumba, apám felszabadította (bár ebben nem vagyok biztos), majd feleségül vette.

Ha visszatérek Afrikába, Dél-Szudánban szándékozom letelepedni.

Huangot sikerült kimenekítenem az idegklinikáról, azonnal összecsomagolt, és az első pekingi géppel hazarepült.

Érdekes lenne egy Ildi-Lusmila találkozó, bár nem hiszem, hogy Ildi képes lenne átnyergelni a maga unokatestvéreire, még akkor sem, ha rájönne, hogy maga valójában csak az áram-összekötő volt kettejük között. Úgy látom, hogy a barátságuk Isten kivételes ajándéka, a mulatságos kis félreértés ellenére is tökéletes, és minden bizonnyal síríg tartó.

Onika

Leszel az esküvői tanúm?! Péter Onikát kérte fel.

Ildi

Amennyire én tudom, Dél-Szudán nem épp a béke szigete. Miért akar mégis ott élni?

Karumanta

Miért nem válaszolsz? Elállt a szavad a nagy hírre??

Ildi

Anyám szülőföldjén sebzett lelkek százezrei várnak gyógyítóra.

O.

Szombaton rendhagyó meló lesz, holnap 2-re gyere be Pannihoz, hogy megbeszéljétek.

Móni

Hol a fenében vagy? Csak nincs valami baj?

Ildi

Mi történt? Miért nem jöttél be?

Móni

Karumanta, kérem, jelentkezzék!

Onika

Na, itt vagyok – hogy most én idézzem a professzor urat. Hajnalban rám tört a rendőrség, és elcipeltek kihallgatásra. Azt állítják, hogy többszöri idézésnek nem tettem eleget, holott én egyetlen idézést sem kaptam. Mézes-mázasan indítottak: tudják, hogy Zoli kedves barátom volt, akiről nem szívesen mondok olyat, amivel beszennyezem az emlékét, a nyomozást mégsem szabad akadályoznom, állampolgári kötelességem, hogy segítsem a hatóság munkáját... Végül alá akartak íratni velem egy vallomást, miszerint tudomásom volt róla, hogy Zoli homoszexuális. Annyira feldühítettek, hogy kiabálni kezdtem, amire megbírságotlaktak, azután a kihallgatás merész kanyart vett: izraeli rokonságomról és tervbe vett kivándorlásomról kezdtek faggatni, majd az annakidején Szudánban letartóztatott Carlos kapcsán (?) megkérdezték, ismerek-e szudániakat...

Karumanta

Karukám, ne aggódj, Pórékat lerendeztem, meg a két kollégát is, aki kihallgatott. Ezután ha hajnalban csöngetnek, ne nyiss ajtót, hanem szólj nekem!

Péter

Azért törtek magára, hogy ügyvéd nélkül hallgathassák ki. Minek nyitott ajtót?? Kitalálhatta volna, miről van szó, hiszen mondtam, hogy várható a kihallgatása! Ígérje meg, hogy nem tűnik el többé! Még egyszer nem bírnám ki.

Onika

Maga szerelmes belém?

Karumanta

Azt hittem, ez nyilvánvaló. Különben miért volnék még mindig itt?

O.

Nyílt szakítás helyett írj ezentúl olyan semmitmondó üzeneteket Zsuzsának, hogy elunja a levelezést, és magától lekopjon.

Ildi

Kincsek Kincse, gyönyörűségem, nem győzöm kivárni, hogy megint este legyen... Íme két sor szerény fordításomban egy arab költő, al-Sanfara verséből:

*A Kincsek Kincsét az nyeri el csak,
ki veszélyt vállal, és messzire megy.*

Huang elkérte az email-címedet, nem tudom, mit akar.

Onika

Te hány nyelven beszélsz??

Karu

A magyaron és a kínain kívül angolul és arabul. De nyitott vagyok a spanyolra is...

O.

Nepálban a parlament Madhav Kumar Nepalt, az egyesült Marxista-Leninista Kommunista Párt főtitkárát választotta meg kormányfőnek. Jókívánságok a Kommunista.netre küldhetők.

Con-Tex

Hogy megváltozott hirtelen az életünk! Hitted volna, akár csak egy hónapja is?

Kaptam egy meghívót Kiss Dénestől a Magyar Nyelv Éve alkalmából indított „szóbuszra”, ahol székely nyelvleckét lehet venni... (Van, ami sosem változik...)

Ildi

Kedves Karumanta!

A férjem Onika után magára is úgy tekintett mint szívbéli gyermekére, ami azt hozza magával, hogy nekem is a gyermekem valamennyire, és ezért szeretnék egy ajándékot adni mint anya, egy jó tanácsot. (Én magyarul nem beszélek olyan tökéletesen, mint Onika, de remélem, hogy azért ki tudom úgy fejezni a gondolatomat, hogy megérti.) A szerelmes kapcsolatban a férfinak a nő a szerencse amulettje, vagy az egész nő, vagy csak egy részlete, és nagyon vigyázzon, úgy terelgesse a párja gondolatait, hogy olyan részletét válassza ki amulettnek, ami nem romló, múló, teszem azt legyen az a hűsége vagy a szeretete, de semmiképp se legyen például a szépsége, mert azt borzasztón nehéz megőrizni, rámegy az élet. Az én férjem sajnos a szépséget választotta ki, azt mondta, ahogy ez múlik, az ő élete fog mindig zsugorodni, mint a számbórb, biztosan ismeri a regényt Balzactól, és nekem kellett vigyázni, nehogy a szépség elmúljon. Onika nem tudta, azt hitte, Huang hiú majmocska, nem is kell tudni neki, a nőknek lehet egy kis közös titka, nem gondolja?

Szívem mélyéből kívánok maguknak szerencsét!

Ormos Huang

És a változásnak szinte nem is volt előzménye. Vagy csak mi nem vettük észre?

Úgy érzem, mintha hosszú veszteglés után kihajóztam volna a nyílt tengerre. Nem félek, inkább kíváncsi vagyok, mi következik. Talán azért nem tudom felfedezni az előzményt a közelmúlt történéseiben, mert valójában az egész eddigi életem (életünk) volt az előzmény. Kívánjunk jó szelet mindkettőnk vitorlájába!

Ildi

Felfedeztem egy érdekes egybeesést Ildi szüleinek és Magdalenának a története között: az elnyomott fél mindkét esetben csalással, házasságtörő szex-szel lázadt a zsarnokság ellen.

Megjött Huang levele, szerencsét kíván mindkettőnknek.

Karu

Te tényleg összejöttél Onikával?

Zsuzsa

Nos hát, Karumanta Kolque Incata – hozzád vagy hozzám? Bolívia vagy Szudán?

Onika

Mellékletek

(1)

Szépreményű (?) Író, *Ó,*

volt már lengyel, van már német, lerágom a körmöm izgalomban, hogy ez után vajon ki jön... A babérkoszorú reményében veszélyes vizekre hajózik, indián barátjának szírehangjait követve!

Réz úr

(2)

Az utolsó levél

Egy úr csöngetett be hozzám a minap, Annie, s vörös kövérségek orogentikus fölvetődései közül nézett rám, egy alacsony ember, fejét félrebillentve, mint bizonyos kutyák.

– Azt beszélik, volna itt egy nagy lakás.

Ezt mondta ez a derék úr, és napszíta pilláit összezárta szinte.

Egy nagy lakás! Annie! maga ismeri az otthonomat a selymekkel, kárpitokkal a félhomályban, és a könyvekkel meg a France-Pompadour lámpával, amelyről egyszer már írtam magának terjengősen is talán és dicsekvőleg – magasan a város fölött, harangkongások és galambok közé felnyúlva, mint egy isteni torony, amely leng.

Na már most kicsi ez a lakás vagy nagy?

Ha a világmindenség csillagviszonylatai közt tekintjük, ahol a teret idővel mérik, mert máshogy nem is lehet, s a legkitűnőbb elmék gyötrődnek rajta sorvasztó epekedéssel s belekopaszodva, hogy vajon tényleg görbül-e, akkor ez a lakás bizony akkora sincs, mint egy bolha amaz ősmamut mellett, amelyet Szibériában bontottak ki szegényt a jégből, épen és egészben – állt, új lépésre emelvén a lábát, mint egy kolosszus, s kis ostoba szemébe örök időkre odadermedt egy ösztönös megézés, „entüszion”, ahogy maga mondaná az éneklő hangján, mikor franciául beszél, vagy inkább asztrális sejtelem, hogy mielőtt a felemelt lábát letenné, beköszönt a jégkorszak.

Mert ez történt, Annie.

Ha viszont meggondoljuk, mi minden fér el e négy falak között, archiszinagogusok s a Szamos partja szürke pacsirtákkal, és egész Párizs is, és antik anyák, kik babérágat meg égő parazsakat szültek, csekélység!, a hajdani Kelet cédrusfalommbal, a sok Habsburg bús pompában, egy Velazquez, de még egy Renan is, egészen, és a zenék, Annie, régi és új harmóniák, mennyei trombiták dörgedelme és persze a szív zengései is mind, ne feledjük! – akkor drága szívem mégiscsak nagy ez a lakás.

– Ez a kínai úr kivenne egy szobát – folytatá a váratlan látogató, fejét most ellenkezőleg billentve, mint előbb. – Pénz nem számít – tette hozzá konfidens megnyugtatóssal.

Mert nem egyedül jött ő a vörös hegytüremlésekkel az arcán. Hanem ott állt mellette valóban egy kínai ifjú is, s magasabb, mint nyilván alkalmi kísé-
rője, és mint a kínaiaktól gyakran látjuk.

– Szobák itt nincsenek! – válaszoltam büszkén, s olyan szívfacsaró bánattal töltött el, mint gyermekkoromban, ha apámat szenvedni láttam, nyomorúságomnak elterjedt híre a sokféle számlaleolvasók miatt. – Mind az egész lakás egyetlen tér!

– Egy nagy tér! – kapta el szavam a vöröslő úr, mint röpülve menekülő rovar egy madár a görbe csőrével –, ami egy fallal kettéválasztható!

– A kínai nagyfalra gondol talán? – kértem, nem épp a legfinomabb humorral, mert a beszélgetés fárasztott már kissé.

– Á! – legyintett ő fásultan s a legszűzibb távolságtartásban a humor minden ágazataitól, mint a görög tragédiaírók a panormusi terheik alatt. – Ládák is megteszik.

No de ekkor már hátrább léptem, készen rá, hogy az ajtót a két világrész orrára csukom.

Am az iménti úr, az, ki az ostromlók közt Európát képviselte, kezét tiltón vagy talán türelmet kérve még fölemelte, s oldalt lépett egyet, eltávolodva így Ázsiától, akinek karjához addig egészen odaszorult. És Ázsia is lépett egyet ugyanakkor, csak a másik irányba, s oly mereven mindkettő, mintha egy tornatanár vezényelt volna nekik, gyermekkorom orkesztrális réműletei közül szállva ki.

Nyilván jól el tudja képzelni, angyalom, hogy akkor e kettő között üresség támadt, olyan formán, mint amikor tolóajtókat nyitnak szét, melyek nem szárnyaikat fordítják, hanem eltűnnek egyenest s titokzatosan valami falban, és mögöttük egy addig láthatatlan tér tárult fel, vagy inkább felépült indigószín meg fekete árnyakból és ezüstös fényekből, s oly hirtelen, ahogyan Halicarnassus épült fel, amint tudjuk. És az összes fényugarak metszéspontjában, mint valami drámai centrumban, ott állt egy tündér.

Eldurvult érzékeinkkel mi már csak arra figyelünk, Annie, ami nagy, ám az ő kezei és lábai épp parányi méretükkel vonták magukra a figyelmet, csakúgy, mint egész termete, miközben a többi részek is türelmetlenül, szinte sikongva várták a felfedeztetést, mint féltékeny gyereksereg, ki mind magának követeli, hogy őt figyeljék – az arccsontok két fél mandarinja, a megfeszülő szitakötőszárnyak a szemek alatt, mik nem engednek semmilyen ráncnak, petyhüdésnek, s aztán maguk a szemek, Annie, melyeknek felső íve nem középütt éri el csúcspontját, hanem kissé az orr felé egy görbülettel, s e különös alakzatok egészen ki vannak töltve csillogó feketével, mintha lakkréteg fedné őket vastagon. A lakkot a kínaiak a Rhus vernificera tejnedvéből állítják elő, szívem. Azután ott vannak még az ajkak – az alsó párnácska szinte még nem sokat ígér, gyorsan s mintha szégyenlősen a felső alá bújik rövid megmutatkozás után, hanem ez a felső olyan rajzolatot mutat, amelyet a lánglelkű festő is csak képességeinek ritka csúcsein, a legtisztább önkívületben álmodhatik a két gazellaszökelléssel középen s a két sarokban is, ahol azonban odafönt

megáll és nem ér földet soha, s csak akkora már, mint egy végső játékos cirkalom egy a betűhöz.

És ezek ketten piroslanak, mint a majolikák és mint a hegyoldalak délen az azáleáktól.

És azután ott van még az orr, Annie, képzelheti, a finom halcsont nyergével s lent meredeken véget érve – ami viszont nem hasonlítható holmi prován-szi, pláne tiroli turcsiságokhoz, mert míg azok valami hiány kínos érzetét kel-tik, ez nyilván egész és már úgy ellenáll más módozatoknak, mint a végzet –, és mindent lezáró arabeszkjén ugyanaz a kettős szökellés mutatkozik meg, mint a felső ajakon, amelyre rímelni látszik, bejáratot képezve az orrlyukak két parányi barlangjához mocsárgőzők, forró szelek s még valami ópiumos dohány illatának emlékével.

– My name is Shi – mondá a jelenés angolul, mert valóban nadrágviselete miatt is, meg a váll fölött mereven körbenyírt hajával – amit a praktikum dik-tálhat lovaknál s embereknél, hogy a csillogó fekete sörény fönt ne akadjon valami tüskés bozóton vagy alacsony faágon, amint Absolonnal megtörtént a cserfán, tragikusan, de ugyanakkor komikusan is, valljuk be, ha azt a pózt elképzeljük –, úgy festett ez a csillogó hölgyminiatúra, mint Shakespeare Vil-mos sok leányalakja, kik a meseszövé s bonyolultságai miatt, vagy – as you li-ke it! – ha nem a darabba, hanem a szerző nyugtalan szívébe nézünk, nagyon is egyszerű okból fúruhába bújnak, és így látjuk őket a hermaphroditizmus legbájosabb állapotában.

Akkor én, Annie, kezem a kilincsre tettem, de mint bizonyára sejti már, nem azért, hogy az ajtót betegyem, hanem hogy szélesre tárjam az ígéretes vendég előtt, ki még csak úgy tűnt fel, mint egy gyönyörű gondolat egy vi-lágváros tumultusában.

Ő azonban nem lépett be, amint pedig vártam, hogy széjjelnézve dönt-sön, megy-e vagy marad, hanem csak fejével intett, mint aki valami jóslatból vagy álomból régen tudja, hogy ez az a hely, ahol szállást kell ütnie, s akkor a vörös kísérő a korlátan áthajolva, de olyan mélyen, hogy félni lehetett, még leesik, füttyentett egy éleset.

A mélyben moraj támadt, mint tűzhányók gyomrában a kitörés előtt, majd e zajos antecedenciák után a melódia mégis más irányt vett, s már lemondva egy pompeji fortissimóról staccatókban elaprózta magát egy kö-zepes hangerőn.

Lépések zaja hallatszott, Annie, fölfelé a magas lépcsőkön, és csakhamar valóban meg is jelent az első láda, egészen befedve azt, aki alatta jött és hozta a szapora lábaival, és a nyomában tolult a többi málhahordó, ötven, száz, ezer az egyforma nagy ládával a vállukon, s futva szinte a kitért ajtó felé, amerre úrnőjük kezével is mutatott, mint egy eleven útjelző a viszontagságok után.

Ha nem tudná, aranybálvány, bevallanám, hogy le se hunytam a szemem az éjjel, de hát tudja azt maga jól, mert mindent tud. Néha szégyellem is, mi mindent! Vajon fog-e engem mindezek után szeretni még, mondja?

Járkáltam hát le s föl, percre sem nyugodva az átváltozott térben, amely olyan lett hirtelen, mint egy kerek nagy sajt, ha félbevágják, a ládától, me-lyeket a szorgos hangyaemberek utasítást sem várva éppen ott s úgy halmoz-

tak egymásra, amint a vörös úr megálmódá. S nemcsak azért nem volt nyugovásom, mert ágyam is a faragásokkal és angyalokkal a másik övezetben találta magát, mint egy elszakított országrészben, a nagyfalon túl – csak így hívom magamban már a ládából fölrakott rabitz-ot –, hanem lelkem háborúgásai miatt sem, amik sebes gondolkodásba s mindenféle szillogizmusokba hajtottak – a kínaiakról való sokfajta tudást ébresztgetve emlékeim közt finoman –, még hallgatózásra is, bevallom, amíg azután mindezek eredményeképpen nyugvópontra nem jutottam, gondolatban legalább.

Nem hiszem, Annie, hogy ez a kínai a hölgy férje volna.

A lakásban maradt ugyan övele a málhások távozta után, s egész éjjel, de bőre sötétebb árnyalatú, mint többnyire a kínaiaké, ami maláji beütést mutat. A császárok mongolok és tatárok közt verbuváltak szívesen katonákat maguknak, ám testőreik, angyalom, csaknem mindig malájok voltak, s ezt egy portugál utazótól tudjuk. (Fu-kien tartomány magas hegyhátaiban is él még egy sötétebb bőrű nép, valami keveredés miatt egy ősnéppel, és teát természet, egészen elkülönülve a többi néptől, úgyhogy a nyelvüket sem érti senki, ők testőrök tehát nem is lehetnek.)

És hosszú éji vándorlásom alatt láttam szinte in the mind's eye a felséges hölgyet széles ágyamon, mint egy parányi selyemhernyót egy nagy szederlevélen – morceau royal! – s a malájt, ki az ágyamhoz terített szőnyegen, amin régi zsidók imádkoztak egykor, töre markolatját szorítja álmában is.

Reggel, amikor ezek elmentek, megnéztem, mi van a ládámban. Végére is ez az én lakásom az ígért fizetség dacára, ami kétséges, mert a vörös úr csak eltűnt hirtelen, ám összeget nem említe.

De még maga sem találná el, szívem, mit rejtenek a ládák, hiába mindentudó máskülönben! Mert a ládámban cipők vannak, Annie! Mindben, amit kinyitottam persze, hisz' ha az összes ládákat kinyitnám, meghalnék verejtékemben, mint az elefantinei kőfaragó, annyian vannak.

A kínai félcipő selyem felsőrészrel készül és fatalppal, mely azonban csak a lábujjakig ér, s elől az orroknál kemény sodrott szövetszövetből való borda hajlik föl, hogy az ujjakat védje a megütéstől, de ezek itt zártak egészen, s felsőrészüket nem selyemből, hanem ama kemény szövésű materiából van, melyből máskor nyilván csak a bordák, és valami kaucsukguminak látszó talppal, ami kényelmesebb s ajánlatosabb is az ömlő esőben s bűzös, trágyás iszapban vonulva a temérdek szúnyog és bögöly között, vagy agave-ültetvényeken át, amik az erődöket védik a nagy tüskéikkel, mint valami eleven szögesdrótok. Az effajta menet tájékozódásul nem a templomok tornyát nézi, angyalom, mint minálunk, mert ott ilyenek nincsenek, hanem a bambuszkereskedők udvarán felállított kötegeket, amelyek a kínai falukból húsz-harminc méter magasan kiállnak, s úgy integetnek szinte!

Tudja-e, drága szívem, hogy egy bambusznád egyetlen tavaszi napon három araszt is képes nőni? Hát tudnak-e ilyet a maga füvei ott Erdőházán? Mert a bambusz is csak pázsitfű, elhiszi-e? vagy lopva belekacag most egy rózsa kelyhébe, ahogy szokta, mintha szagolná?

Ami minálunk fából van, Annie, az önáluk mind bambuszból készül, a bútorok, dobozok arannyal s gyöngyházporral, és az evőpálcák is persze kifest-

ve, s az evezők nyele, a vitorlák bordái és az árbocok, de az épületek is mind, a szegény nép kunyhói, a kereskedők házai és a császári pagodák, miket kőcsészékbe állított bambuszoszlopok tartanak, erre koszorúgerendák jönnek, amik viszont illeszkedni csak derékszögben tudnak, odakötte egymáshoz a hasítékokon, s emez egyszerű tényről megfogarva meg a gyékényernyőktől, amelyek a kajlatetőt kiadják, stílus született, angyalom, egy egész architektúra, a sarkokon merész fölgörbüléssel, ami azonban nem úgy ront neki az égnek, mint a mi tornyaink, erős felindulásban, hanem finoman évődve pizkálgatja csak s csiklándja, ha megbocsát.

Azt hiszem, ezek készülnek valamire.

Ebédemet elköltve, amely túl egyszerű volt ahhoz, hogy részletezésével megfürdethetném, drága, valami kulináris lírában, ám ahhoz azért elég, hogy megszokott sziesztám után vágyódjam hiába ágyam nélkül, átosontam lopva – a saját lakásomban, Annie! – a fal túloldalára. A tervem az volt, hogy ágyamra ledőlök és szendergek ott, amíg lakóim hazaérnek, de félve, hogy még elalszom malgré moi, ami nem csoda egy gyötrelmesen átvirrasztott éjszaka után, és ott találunk elnyúlt szájjal s horkolva talán, megint a ládák tartalmát fürkésztem inkább gondolatomat az ágyról így elterelve.

Megtörtént-e már magával is, angyal, hogy két benyomás érte élesen, mint két tördőfés, mikről biztosan tudta, hogy rokonok egymással, s egyik nem lehetne soha a másik nélkül, bár nem kiváltója egyiknek a másik? A rejtélyek rejtélye ez, Annie, Synchronisität, melyről Jung Károly a legbátrabban szól – ő az, ki az összes emberi lelkek közös pincéjébe is csak úgy lesétált (das kollektive Unbewusste!), kesztyűben s kalapban, amilyen finom ember, s egy közös nyelvre is bukkanva ott állítólag, ami azért az egyetlen reményünk.

Egyszer csak a leghatározottabban éreztem, drága szívem, hogy áll a hátam mögött valaki, és még a csillogó fekete sugarakat is láttam szinte, amelyek úgy záporoztak rám a szeméből, mint valami nyilak, de ugyanakkor előlről is fekete csillogások nyilainak voltam kitéve, és ezek fegyverek vascsövétől indultak ki, amelyek az éppen felnyitott ládából meredtek rám, revolverek, ha nem csalódom, és még valami hosszabb csövíű lőfegyverek is.

Akkor megfordultam, s amint sejtettem már, a maláj állt mögöttem, nesztelenül érkezve a jól ismert cipőkben.

Azt gondoltam, hogy mindjárt megöl, Annie!

De mi mást gondolhattam, amikor egy grandiózus titokba ütöttem nyilván az orrom, ami veszélyt jelent egy egész birodalomra? S már töprengtem erősen, miként értethetném meg vele, mikor nyelvét nem beszélem, de őt az őstudati pincébe lerángatnom sem lehet, s ott a lelki grafitikkal (die Symbole!) tudtára adni, hogy a titkot elárulni nem fogom, mert tervüket helyeslem, ha nem tudom is, mi az, csak a visszfényeit látom lelkem elsimult tengerfelszínén, mint tükörképeket!

Úgy állt előttem, mint egy kolosszális feladat, drága, hogy ezt valamiképp a malájjal közöljem, és egyszerre nem volt a szememben semmi fontosabb, bocsásson meg, mint hogy e feladatot teljesítsem, de sőt ez az életnél is

fontosabbnak tetszett, ami mutatja, hogy lázas iparkodásom okai közt aligha szerepelt irhám megmentése.

A szembeszéd maradt mint egyetlen lehetőség, hogy gondolatomra koncentrálna erősen, elektromos hullámokat bocsássak ki agyvelőmből, mert ez állítólag lehetséges, amelyeket majd a szemek úgy továbbítanak, mint fényjeleket a világítótoronyok. Tekintetem tehát a malájra szegeztem, s úgy sugároztam át a szívéig, hogy cseppet sincs ellenemre, ha a sok cipők a megfelelő lábakon elindulnak a hosszú és veszélyes menetben küldetésük felé, amely nem kisebb, de sőt ígéretesebb, mint Mózes báróé volt a pusztában – vonuljanak csak bátran s rendületlen, mondtam a fényjelekkel, ezek a cipős seregek, a legtöbben gyalogosan, némelyek lovon vagy tevéen, mert hiszen ennyi temérdek nép hogy férne el akár a legnagyobb repülőgépeken, bezsúfolva? De nem is illő az egy ilyen vonuláshoz, amelyhez hasonlót egyszer láttak már, amikor a Huang-ho kiöntött, iszappal borítva el a falvakat, s csaknem hárommillió embert megölve – a nagy folyó más részein ettől viszont üresen maradt a vízmeder, s a sok kínai, ki rizsföldjét akkor nem tudá öntözni, fellázadt a természet ellen, és Peking felé vonult iszonyú, pusztító menetben, hogy a császártól követelje, adja vissza nekik a folyót, ő azonban ezeket mind lekaszabolattatta, mert mást mit tehetett volna? De tán nekik is így volt már jobb, a rizsföldjeik nélkül.

Most azonban itt a legfelső uralmi szféra készül beteljesíteni egy kívánságot, amely egy hatalmas nép szívéből árad, amióta a degenerált mandzsu dinasztia elaludt a trónon drámaian, mint egy részeg kocsis a bakon, s a gyeplőt elereszté, így a végkifejlet csak happy ending lehet. És úgy is látom, hogy csupa jó előjelek mutatkoznak e longissima viá-n – északon is, hol a Nap sápadtan világít, s forró szelek kavarrják föl a port, melyből az utas már egy nap utazás után úgy ássa ki magát, hogy ruhája, szeme, szája is tele van porral, s por ropog a fogai közt is, és délen a tikkasztó melegben a rizsföldek között, amelyek a városok szennyvizével vannak megtrágyázva, vagy a Mongol Fennsík veszedelmes, kígyózó útjain, ahol fent is, lent is kordé-karavánok várakoznak, mert egymás mellett az úton elférniük nem lehet.

És a seregek élén hófehér teve halad zöld avanturinnal és jáspisokkal kirakott nyereggel s szerszámokkal, mert a kínaiak ékkövekből a zöldet kedvelik leginkább, és a teve két púpja közt a felséges kis hölgy ül, mint két hegycsúcs között a felkelő nap, jelenleg lakóm, de akkor már selymekben s szintén zöld kövekkel és a Chamerops pálmából készült legyezővel. És látom őt is, tudniillik a malájt, hogy mellette lépdél, s a kötőféket fogja.

Majd hajókra szállnak, és a kecses vitorlások és bárkák milliói a folyókon libegnek, s nyugodtan ott is, ahol Przsevalszkij a háromszáz kozákjával nem boldogult a Jang-ce-kiangon, s a csatornák hídjai alatt – Marco Polo csak Hang-csou-fuban tizenkétezer számolt meg, a kiváló ember! –, és ezek mind magasan úvelnek, lépcsős feljáráttal, hogy a hajók alattuk elférjenek. És eljutnak tán még Kai-föng-fuba is, ahol – Jehova Roi! – zsidók laknak, hatvanezer szomorú ember, kiket még a spanyolok elűztek – es ist eine alte Geschichte, doch bleibt sie immer neu.

És Peking felé közeledve, már ismét tevékre s lovakra szállva, egy aggasztán tűnik fel majd, a császári sírtemplom oszlopai közt talán, kit két oldalról

támogatnak, és akit a trón megillet jog szerint, ám ő a fehér tevéhez érve térdre hull, és trónját felajánlja önként, mert magányos rejtekén az idők szele átsüvített, és már tudja, hogy egy Pragmatica sanctio lehetséges.

Mindehhez pedig egy végső jókívánságot kívántam fűzni még, angyalom, amely a szívemből tört fel, mint a gejzírek hirtelen s a legforróbban, és ami a legszebb, de még a leghasznosabb áldás is szerintem: *Renovamini autem spiritu!*

Valami azonban azt súgta, Annie, hogy a maláj nem ért meg.

Akkor a fáradtság miatt, amely egyszerre rám szakadt, vállam megvonva csak visszatértem a fal innenső felére.

Sohasem is tudtam úgy elképzelni magam, Annie, mint egy halottat ott az erdőházi temetőben egy tisztes élet után, bocsásson meg. Hát nem költőhöz illőbb az, mondja, egy feltámadott kolosszus lábától, amely elindult súlyosan, eltaposva lenni, mint egy kiséger?

De azért ne képzelje, hogy én kívánom ezt valami beteges halálvágygal, meghalni! van eszemben! Csakhogy meghalnék-e valóban, this is the question! vagy előbb üdvözülnék, ami nem kizárt? Mert milyen halál az akkor, mondja? És halál-e egyáltalán? Ó, mily sok konfundáló ostobaságot olvastunk mi halálás szerelmekről, vagy inkább halálról és szerelemről, így külön, csak magyarázva e kettő közt valami összefüggést, s úgy lefestve, mint egy bokrot, amin két virág nyílik egy időben – de a végső szó ott mindig a halálé, és azontúl két virágról szólni már csak költőileg lehet, ami nyújthat vigaszt az olvasónak, de a szerelmesnek semmiképp.

Ám ha ez a rettentő menet reám zúdulna, nem úgy képzelve, mint Petőfi szegény a fűjő paripákkal, egymás után, hanem egymás fölé rakódva, mint gyermekkorunkból emlékezhetünk a Kicsi a rakás!-ra – a lovak, tevék és a katonák ezerszám a fegyverekkel, a ládák, sátrak és a szekerek, s a hajók is mind, s e grandiózus kupac tetején legfölül a fehér tevé, s rajta pehely súlyát az egészhez még hozzáadva a császári nimfa, s a szívem éppen ettől megszakadna – akkor egyszerre a sok közbevetések sallangok már csak, a sátrak, katonák, lovak s a többi, így tőlük eltekinthetünk, és essentialiter más nem marad, csak én alul s hölgyem fölül, amint egy ilyen nadrágos lánytól várhatuk is, és ettől máglya gyullad fel az éjszakában, egy gigászi gyönyör, amely a csillagok közé kívánczik, hogy elférjen, és ott lobog, egy új Nap!, örökké.

Hát isten vele, Annie – azért ha Pesten jár, okvetlen ugorjon föl hozzánk!

(3)

Tisztelt Kolléga!

Nemrégiben még a Csallóközben járván megmelengette a szívem annak a helységnek a neve, amely ősei birtokára utal, s melyet vezetékneve őriz. Sorsa újabb fordulatait figyelve azonban, nagy szomorúságomra, azt kell látnom, hogy gyökereitől elszakadva, valami idegen mákonytól bódultan, ámokfutásba kezdett, s földönfutóvá vált! Vajon érti-e még titokzatos magyar nyelvünk

e szavának valódi jelentését, amely a lovon ülő nép szemszögéből válik érthetővé, s melyhez maguktól sorakoznak, mintegy szóárnyékként, a jelzők: szegény, szerencsétlen, stb.?? Vigyázzon, nehogy egy másik ősi szavunkkal kelljen sorsát összegeznünk, amely szintén a gyaloglásra kárhoztatott emberre utal: „megjárta”!

Kiss Dénes

(4)

Tisztelt Író!

A mai napon testvéreimmel közösen fohászokunk a Szent Szűzhöz, hogy ragadja ki Önt a Napraforgó bűvköréből, mely szép virágunkkal ellentétben nem szoláris természetű... Imánktól barátnőjének, Anyánk kiválasztottjának megszabadulását is reméljük, akit az Ön befolyását kihasználva behálózott a Gonosz.

Luisa Fontana-Balogh

(5)

Mit nem hallok! Zsidók és cigányok után indián barátnő, szapphói szerelem?

Szentmihályi Sz. P.

(6)

Anyuci (részlet)

Anyám születésemtől a nagyanyám gondjaira bízott, fizikai szükségleteimmel nem foglalkozott, s a szellemiekkel is csak ritkán, elvontságok oxigénhiányos magaslatában zajló beszélgetéseinkkor. A hétköznapi csip-csup ügyei iránti vaksága mintha egy égi tünetemény kozmikus totál látásmódjának lett volna a következménye, öntömjenezése pedig annak az istenségnek szóló hódolat, akinek ő az átmeneti földi megtestesülése. A különös hangzású Anyuci istennévvé változott a képzeletemben, ha másokra vonatkoztatva hallottam az anya szó túlbecézett alakját, véletlen egybeesésnek gondoltam az azonos hangzást, mint a homonimákét. Ha nagyritkán többes szám első személybe

vonta önmagát és engem, megérintett a balsejtelem, hogy valami, rá nem jellemző tévedés folytán azt hiszi, én is isten vagyok. („– Mi finomabb anyagból készültünk, mint Annus néni.”)

Anyám remek diplomáciai érzékének köszönhetően kábítószerfüggő apám szenvedélybetegsége ellenére haláláig gyakorolhatta hivatását, s a felső tízezer életét élhette, amíg a párja nélkül néhány hónap alatt lumpen-sorba süllyedt volna.

Anyám életmodellje, mint a nagy találmányok általában, egyszerű volt: a centrumban egy ideális házasság helyezkedik el, s minden, ami az életben történik, vele áll célsági vagy oksági kapcsolatban. A rendszer ezáltal zárt, s mivel a modell lelke, a házassági kapcsolat, nulla hibalehetőségesre volt megszerkesztve, létrejötte után már csak a gépezet karbantartásáról kellett gondoskodni. Pozitívnak minősült minden, ami az olajozott működést szolgálta, s negatívnak, ami nem. A besorolás egyszerű volt, józan paraszti ésszel követhető, az egyetlen, ami némi fejtörésre adhat okot, hogy vajon a nemiség miért minősült negatívnak.

Anyám nemcsak szép volt, de rendkívül szexepiles is. Ha csáberejét szintén a házassági gépezet kenőolajaként használja, amint az kézenfekvő lett volna, a szexualitás nyilván pozitív minősítést nyer. Csakhogy míg anyám egész életében nem ismert más férfit, mint apámat, apámnak annyi nője volt, mint csillag az égen. Nem tudom, az újdonság ajzó varázsára volt-e szüksége, vagy a szabadság édes látszatára, mindenesetre nyílt titok volt, hogy fűvel-fával csajja anyámat.

A nemiség mint a házasságot ostromló ellenséges erő a legfőbb bűnnek minősült. Anyám, percre sem lankadva, inkvizitori hévvel ostromozta egész életében a szexualitást, mely mint az igaz szerelem esküdt ellensége beszenyenezi a Földet. Szüntelenül megcsalatra diadalt diadalra halmozott, megrészegülten taposott a levágott sárkányfejekre, melyek mindegyike csak újabb bizonyítékát adta annak, hogy vára bevehetetlen. S mivel a nemiségnek a házasság kikezdésére irányuló próbálkozásai eleve kudarcra voltak ítélve, a szexualitás kétlényegűvé változott, egyszerre volt nagyszabású, sátáni fondorlat és lilliputi ocsmánykodás.

Mivel anyám a megbonthatatlan kapcsolatnak csupán egyetlen fajtáját ismerte, a mankózást, velem is csak úgy tudott volna szívbéli szövetségre lépni, ha életképtelen vagyok.

Általános iskolás korban egy megfázás ágynak döntött. Hét vége lévén anyám is otthon volt, s a szokástól eltérően ő ápolt, nem a nagyanyám. Beadta a megfázás elleni gyógyszereket, s két óránként a C-vitamin tablettákat. Délutánra ájultan feküdtem, alig bírt életre rázni. Késő este, amikor az aznapi utolsó C-vitamint készült beadni, a keze megállt a levegőben, szétnyitotta a markát, s úgy bámult a tenyerén fekvő pirulára, mint akinek hályog hullt le a szeméről. Azután hitetlenkedő nevetéssel odaszólt a nagyanyámnak:

– Reggel óta Tardyllal tömöm ezt a szegény gyereket!

(Csak évekkel később döbbsentem rá a jelenet horrorisztikus voltára.)

(7)

Bovary kisasszony (részlet)

Berthe vakon rohant. A gránátoktól feltúrt kocsiutat sár borította. Jó száz méternyire, a hajdani patkányárus-bódé előtt, félig lerombolt barikád állt, őrzői fekete árnyakként, mozdulatlanul lapultak a kőhalom tövében. Hogy a veszélyes pontot elkerülje, bekanyarodott egy mellékutcába. Lövészek dörrentek. Megállt. A puskaropogás nem a barikád, hanem a mellékutca túlsó vége felől hallatszott. Sarkon fordult. A mellékutca végén ismét eldördültek a lövések, balkéz felől gránát sivített, csak a barikád volt csendes. Futásnak eredt. A járda izszamos volt a vértől. A barikádhoz közeledve ráeszmélt, hogy a törmelék közt elnyúló sötét árnyak halottak.

Eleredt az eső. Kétrét görnyedve futott tovább. Eldördült egy sortűz. Megdöngette egy ház kapuját, a gránátok a háta mögött csapkodtak. Zörgetésére senki sem válaszolt. Katonák gyerekeket állítottak a falhoz. Ismét eldördült a sortűz, a kislányok imént kivégzett társaik holttestére buktak.

Kezét a kalapjára szorítva rohant, nagy ívű kerülőt téve a lakása felé.

Esteledett, az ég egyre világosabb lett. Párizs égett.

A lakása küszöbén egy macskakölyök ült.

Az éhínség heteiben az éttermekben macskahúst szolgáltak fel, s elnémultak a háztetők. Berthe ámultan nézte a macskát.

Az utcáról dobpergés hallatszott. A cica felugrott az ágyra. Berthe lefeküdt mellé s megsimogatta. Jólesett az ujjainak a még pelyhes szőrzet tapintása. A macska fölmászott rá, bűgva dorombolt, s két mellső lábával úgy taposott, mintha tésztát dagasztana. Berthe elbűvölten nézte a rózsaszín orrot s a bűbajos füleket. A cica körme csiklandozta a ruhán át. Halkan nevetett. Hullámokban tört rá a gyöngédség, simogatta, becézte a macskát, bolondságokat gügyörészett. A cica hirtelen a hátára fordult, s lehuppant a teste és karja közti vályúba. Még néhányat dagasztott a levegőbe, azután mozdulatlaná dermesztette a gyönyörűség a puha, meleg fészekben.

Berthe fölé hajolt. A gyöngédségnek egy újabb rohama lélegzetét szegte. A cicára borult, szeretete láncát veszve tombolt. Képzetele egységbe olvasztotta az anyja boldogtalan életét és gyötrelmes halálát. Robbanás rázta meg a falakat. Megbocsátotta az anyjának, hogy nem szerette őt.

(8)

Anyuci (részlet)

Ritka beszélgetéseink az ünnepélyes kihallgatás formáját öltötték magukra. Ő gyorsan fordította a maga nyelvére kínban fogant közléseimet, amelyek végül mindig ingerültté tették. Mivel életem apró eseményei, gondjai közül nagyon keveset ismert, a véletlenszerűen reflektorfénybe kerülő mozaikdarabkákból csak akkor tudta volna a teljes folyamatot rekonstruálni, ha én

képes vagyok a rendelkezésemre álló rövid idő alatt összegezni azt, ami utolsó beszélgetésünk óta történt velem. Ennek a – mondhatni írói – feladatnak a végrehajtásához azonban nem voltak eszközeim. Hiányzott hozzá a lelki diszpozíció is, hiszen az általa képviselt abszolútum fényében az én életem teljesen jelentéktelennek látszott, de hiányzott a lényeglátás, a sűrítés, a célratörő, pontos fogalmazás képessége is. A nyelvet tekintettem ekkoriban a köztünk tornyosuló legfőbb akadálynak. A durva ledorongolásért, amelybe ezoterikus ünnepélyességgel indult beszélgetéseink mindig torkolltak, csökevényes kifejezőmódomat tettem felelőssé, s úgy birkóztam a nyelvvél, mint egy hétfejű sárkánnyal, amely nem engedi, hogy közelebb jussak anyámhoz.

Ez egy email-regény. A rendszerváltozás utáni Magyarország szellemi pókhálójában vergődő emberekről szóló történet számítógépes üzenetekből bontakozik ki. Központi figurája egy gyermekkorától Budapesten élő bolíviai indián lány, Karumanta, aki nálunk, kissé már eltompult érzékű őshonosoknál érzékenyebben reagál a bölcs emberség és az öncélú, tisztítólú gonoszság magyarországi párviadalára. A magyar valóságba belejátszanak a dél-amerikai Karumanta és afrikai szerelme, Onika gyermekkori emlékképei is, amitől a kezdetben csak Magyarországra szűkített kép nagyotálra vált, s a történet a szó másik értelmében is *outlook* lesz: kilátás, kitekintés.

Cédrus Művészeti Alapítvány
1136 Budapest, Pannónia u. 6.
Telefon: (1) 247-6657
Mobil: (30) 511-3762
E-mail: szon46gy@gmail.com
Honlap: www.naputonline.hu

Felelős kiadó: Szondi György
Szöveggondozó: Kovács Ildikó
Tördelőszerkesztő: Szondi Bence
ISSN 1787-6877
ISBN 978-615-81131-0-6